

ŽENA S DRAKEM

Fortna

ANTOLOGIE POVÍDEK ČESKÝCH
A SLOVENSKÝCH AUTOREK FANTASTIKY

SESTAVILY ZUZANA HLOUŠKOVÁ A FRANTIŠKA VRBENSKÁ

Žena s drakem

antologie povídek českých a slovenských autorek fantastiky

svazek třetí

Petra Neomillnerová

Zuzana Koubková

Vendula Brunhoferová

Kristina Haidingerová

Jela Abasová

Scarlett Rauschgoldová – Darth Zira

Dana Krejčová

Petra Slováková

Anna Šochová

Tereza Matoušková

Zuzana Droppová

Petra Machová

Edita Dufková

ŽENA S DRAKEM

antologie povídek českých a slovenských autorek fantastiky

svazek třetí

© Zuzana Hloušková, Františka Vrbenská (eds.), 2017

Sazba © Jaroslav Svoboda, Jan Hloušek

Obálka © Jana Maffet Šouflová

Ilustrace © Jaroslav Svoboda

Texty © Jela Abasová, Vendula Brunhoferová, Zuzana Droppová, Edita Dufková, Kristina Haidingerová, Zuzana Koubková, Dana Krejčová, Petra Machová, Tereza Matoušková, Petra Neomillnerová, Scarlett Rauschgoldová – DARTH ZIRA, Petra Slovákova, Anna Šochová, 2017

Předmluva © Zdeněk Rampas, 2017

Doslov © Joanna Czaplířska, 2017

© Nakladatelství Fortna, z. s., 2017

ISBN 978-80-905996-9-7

Dlouhá cesta žen (místo předmluvy)

Část recenzentů předchozích knih řady *Lehké fantazijno* prezentovala *Ženu se lvem* a tu další *se sovou* jako další krůčky v nelehkém boji za ženskou rovnoprávnost na poli české a slovenské fantastiky. To mě přivedlo k myšlence prozkoumat autorský podíl žen v oblasti české a slovenské fantastické tvorby v posledních 4 desetiletích. Významnou roli pro mnohé z autorek zde i v předchozích svazcích prezentovaných (napočítal jsem nejméně 23 z dosavadních 39) pro jejich sebeprosazení sehrála i Cena Karla Čapka, díky níž máme k dispozici řadu kvantitativních údajů, a tak se předem omlouvám, že můj text bude sušší a více zaplevelen čísly, než je na stránkách krásné literatury zvykem.

Před CKČ je jen obtížné odhadovat, kolik žen a dívek se pokoušelo prorazit s fantastikou, potažmo jak velký díl z nich tvořily ty, kterým se to podařilo. Dle bibliografií v roce 1980 patřila z 5 českých a slovenských knih jen jedna ženě. O rok později činilo toto skóre 6:1 (cca 16 %), a stejně tak tomu bylo v roce 1982, kdy už trochu ustával tlak normalizačních opatření a počet povolených knih fantastiky se zdvojnásobil (a skóre tedy činilo 12 mužů ku 2 ženám). Ačkoli jde o příliš malý vzorek a výsledky jsou možná více než genderovými poměry ovlivněny kulturní politikou vládnoucí státostrany, zdají se tato čísla naznačovat mužskou dominanci, kterou starý režim navzdory všem proklamacím překypoval. Nicméně bylo by asi nespravedlivé připisovat mu veškerou „vinu“ za tento stav.

Od zmíněného roku 1982 totiž poprvé máme k dispozici sadu objektivních dat o režimem nekorigovaném zájmu psát fantastiku, včetně údajů, ze kterých lze již odhadovat skutečnou situaci na poli ženské fantastiky. Prvního ročníku CKČ se zúčastnilo 127 autorů, z toho 19 žen, což je zhruba 15 %, takřka stejný poměr mužů a žen jako v produkci fantastiky oficiálních nakladatelství. Procento autorek soutěže CKČ pak v následujících letech s mírnými výkyvy rostlo, až v roce 1989 dosáhlo cca 20 %.

Protože ale i ve fantastice platí, že není důležité zúčastnit se, ale zvítězit (nebo se alespoň objevit na pomyslných stupních vítězů a strhnout na sebe trochu pozornosti), zajímá nás vedle zastoupení i úspěšnost autorek. A ta není zpočátku nijak slavná, v roce 1982 se mezi prvními třemi neumístila žádná z autorek, a dokonce se neobjevují ani mezi držitelkami čestného uznání. V následujícím roce se mezi 15 oceněnými objevuje první žena Ivana Holbachová (s povídkou *A pak...*), stejně tak jako v roce 1984, kdy se mezi oceněné dostala profesionální scenáristka Dagmar

Outlá (s povídkou *Jdi si zajezdit výtahama*), která jednorázově zabloudila do krajiny fantastiky. Následující dva roky hrála roli jediné ženy mezi vesměs mužskými účastníky (na nebodovaných místech) Eva Hauserová, která pak v roce 1987 jako první žena dosáhla stupně vítězů na 2. místě (s povídkou *Spěte sladce, děti*) a rovněž jen zatím čestným umístěním v soutěži na sebe poprvé upozornila Vilma Kadlečková (novela *Ten, kdo přišel z vesmíru*). Konečně v roce 1988 Eva Hauserová jako první žena získala Cenu Karla Čapka (Mloka) za povídku *U nás v Agónii*.

V revolučním roce 1989 opět podíl žen mezi vítězi poklesl na jedno čestné uznání pro Ingrid Jelinkovou, ale v roce 1990 jako druhá žena v soutěži zvítězila Vilma Kadlečková s novelou *Na pomezí Eternaalu*. Roky, které následovaly, zřejmě novým autorkám příliš nepřály, podíl zúčastněných žen se opět vrátil na 16 %, ale zásluhou Vilmy Kadlečkové a Jany Rečkové už vždy mezi vítězi stála alespoň jedna žena. Jana Rečková se navíc v roce 1998 stala třetí držitelkou Mloka.

Další zlom přichází s rokem 1999, kdy zastoupení žen v CKČ překonalo čtvrtinu celkového počtu soutěžících, pod kterou již nikdy nepokleslo, a ženy obsadily 3 z 13 bodovaných míst. Během 5 následujících let se pak procento zastoupení autorek zvedlo z 25 na 35 a v roce 2006 již přesáhlo 40% a ženy získávají okolo 6 ze 14 možných míst. Povšimněte si zrychlující dynamiky tohoto procesu, v roce 2012 dosahuje zastoupení žen v CKČ 45 %, a ženy získávají nadpoloviční počet bodovaných míst, tedy 8 ze 14. Od tohoto roku do současnosti Mloka získávají pouze ženy, a ačkoli se jejich počet pohybuje mezi 40 a 45 %, obsazují 50 a více medailových míst. I posledním sledovaném roce získala Mloka žena (Jana Pažoutová za román *Dům s Erinyemi*), a co se týče ostatních bodovaných míst, tak těch autorky obsadily 12 z 15, čili čtyři pětiny neboli 80 %. Půjde-li to takhle dál, abychom začali pracovat na sborníku *Muži se lvem...*

Prošli jsme dlouhou cestu autorek české fantastiky, během ní se nezměnilo jen poměrné zastoupení žen, ale změnila se i fantastika sama, a můžeme bádát, co je příčina a co následek. Zda to byla změna charakteru fantastiky, která k ní přivedla více autorek, či naopak jejich větší zastoupení už samo postačilo k tomu, aby proměnilo samotnou látku fantastických příběhů. I proto mám za to, že *Lehké fantazijno* není nějakou součástí boje za uznání žen ve fantastice, ale že je monumentem vztýčeným na oslavu dokonání vítězství.

Zdeněk Rampas

XXXIII

NESPOUTANOST

Petra Neomillnerová

Narodila se v lednu 1970 v Praze, kde stále žije s dcerou a partnerem. Vystudovala střední knihovnickou školu a později získala i grafické vzdělání. Od roku 1993 působí na volné noze jako žurnalistka, scenáristka a spisovatelka, od ledna 2014 pracuje také jako editorka v nakladatelství Czech News Center. Píše už od dětství, dlouhou dobu se však věnovala především poezii. S psaním prózy začala koketovat až v pětadvaceti letech, dnes se jí však už věnuje téměř výhradně. Dříve se zaměřovala především na fantastiku, teď však píše i knihy pro děti pod hlavičkou nakladatelství Albatros (cyklus *Amélie*), populárně naučné knihy a společenské romány. Dlouhodobě spolupracuje s časopisem Pevnost. Na Internetu používá přezdívku Alraune. Vydala zatím 27 knih a publikovala v mnoha sbornících. K jejím nejznámějším dílům v žánru fantasy patří samostatný román *Dítě Skály*, cykly *Písně čarodějky (Moire)*, *Zaklínačka Lota* a série *Tina Salo*, v nichž ukazuje silné samostatné ženy schopné vyrovnat se s nástrahami světa, který jim příliš nepřeje, rebelky, které neberou ohled na předsudky, vášnivé ženy, které si vybírají stejně nezávislé protějšky. Povídka *Stín divokého* vyšla poprvé ve vlastní sbírce *Vlastní krev* (2006) a má poněkud zvláštní důvod vzniku. Vzhledem k tomu, že autorka chová československé vlčáky, rozhodla se ozdobit jedno takové křížení vlastní poetickou legendou.

Stín divokého

Petra Neomillnerová

Když se ozvou kopyta koní, je moudřejší utéct. Hospodáři chvatně otevírají dveře chlívů, podsvinčata s kvíčením vyrazejí, stará herka, kterou starosta opatruje co znak svého málem polopanského postavení, se motá po návsi, husy s kejháním mávají křídly a děcka brečí.

První pochodeň dopadá na střechu, proražené plůtky chalup se válejí po zemi jako vykopnuté zuby. Undankenská stavení hoří.

Tam, kde se svírají nůžky hranic Posenska a Altmarku, chalupy hoří často, ale tentokrát je to jiné. Ruce jezdců se nenatahují po slepicích, nezvedají vřeštěcí holky do sedel.

„Odejďte!“ hřímá muž v sedle siváka. Vůbec nevyhlíží jako žoldák, kterému jde hlavně o lup.

Vypadá jako... jako... jako sám mráz. Děti se rozeřvou ještě víc a jiskry přeskočí.

„Zavolejme Černou vědmu.“

Mlynář opírá pěsti o zčernalý stůl, vytažený doprostřed toho, co bývalo návsi. „To nejsou obyčejní raubíři. Přijdou znovu a bude to horší, dejte na mě.“

„Co, zas babu? Chlapy potřebujeme. Vojáky. Ti je vypráskají.“

„Možná pomůže vrchnost?“

„Ta určitě.“

„Co vlastně chtějí?“

„Děcka nemají co žrát,“ přes změt hlasů zazní polnicí ječák starostovy rozložené ženy.

„Někoho zavolejte, ale zčerstva. Pole jsou zdupaná, sýpky vybrabčené. A z řeči nenařím.“

„Hildo,“ starosta, zrzavý chlap, se rozpačitě snaží odstrkat svou lepší polovici pryč, ale ta setřeše jeho ruku rázným pohybem kyprého předloktí.

„A Černé dejte vědět. Ne že bych ji tu s tou její potvorou ráda viděla, ale pro mlíko si chodí. Pro chleba a pro koláče, protože si neuvaří než ty utřejchy. A u Pramene je každou chvíli, tak ať se teď stará, když ji potřebujeme. Že to Vidar dovolí... Však už jdu!“ houkne na svého muže, a jak si majestátním pozadím klestí cestu v chumlu mužů, natáhne ruku a popadne za ucho svého nejstaršího: „Hybaj shánět podsvinčata, nedobroto. Žvanit a nedělat, na to vás užije.“

Hilda vleče bránícího se chlapce pryč.

Starosta za jejími zády jen rozhodí rukama. „Bláznivá ženská,“ omlouvá se, a sousedé souhlasně mručí. Starostovu Hildu všichni znají, kde jsou ty časy, kdy starý Jens, její otec, vdával nemotorné děvče za syna svého dávného přítele. Od těch dob ztloustla, ztěžkla a klíč po klíči se z kapes jejího muže přesunul do jejich. Každý to ví, ale proč to říkat nahlas?

„Tak chlapi, pošleme pro Černou, nebo si poradíme sami?“

„Já bych možná věděl...“

Hlavy se otáčejí k Sepovi, hubenému chalupníkovi, a ten v nezvyklé roli trochu koktá: „Bratr, bratr je tady. Včera večer přijel. Možná by uměl poradit. Zbraň má, i koně.“ Sep bezradně umlkne.

„Tak mladý Erich je tady?“ Jeden ze starých sedláků rozvážně odplivne na zem. „A co tu hledá?“

„Jen se přijel podívat na synovce.“ Chalupník klopí oči jako provinilec. „No, a už není mladý.“

„Není mladý? Jako dneska si to pamatuju, jak ho starý Konrád honil bičem po vsi, protože mu lezl za dcerou. Na mou holku to taky zkoušel. Kdybych ho načapal, kobylama bych ho nechal roztrhnout. Ech, není mladý? No, letí to, letí, však ono už to bude přes dvacet let.“

Sedlák se zasní a Sep se prosebně zadívá na starostu.

„Tak ho pozvi,“ pokývá hlavou ten. „Lepší než nic, a něco dělat beztak musíme, nebo se nám baby zblázní.“ I on si pamatuje Ericha, s hlavou plnou zakroucených kudrn, věčně modrého, jak z něj jeho otec, zatrpklý udřený Jens ze spodní chalupy, vytloukal špatnost. Erichovi stačilo na holky zahvízdat. To on, Matyáš, darmo mluvit...

„Ty, Sepe, a jak to má s ženskými? Všichni si pamatujeme, co vyváděl. A navíc, je to žoldněř, a známe takové. Nějaká hanba s povětrníkem je to poslední, co tu potřebujeme, a já nedovolím...“

„Však už má taky čtvrtý křížek na hrbu,“ špitne Sep a v duchu se prokleje, že nebyl zticha. Kdepak, motat se do věcí veřejných se nevyplácí.

„Jen,“ odváží se naposledy, „bude třeba chránit i vršek? Protože to by asi Erich nerad.“

Hlavy všech se obrátí k pahrbku, který se zdvihá nad vesnicí. Návazce na větvích vysokého dubu vlají a do jeho koruny pomalu zapadá sluneční kotouč.

Pahrbek, vršek, kopeček za vesnicí. Kolikrát na něj v dětství vyběhl. Nikdy ho neměl rád. Neměl rád ten pentlemi ozdobený strom a to místo, to místo za ním, ale přesto si často sedl na bobek a díval se do prohlubně lemované kameny. Pramen. Díval se dlouho, někdy až do setmění. Otec ho sice potom seřezal, ale dělal to i z nesmyslnějších příčin. Jak Erich rostl, rány slábly a po setmění zůstával leckde. Vesnické holky rády poslouchaly historky o tom, jak na vršku za vesnicí za noci straší, a okázale a okatě se bály. Bylo pak zatraceně snadné vzít je kolem ramen a vést je do polí, na příhodnou mez, a tam...

Erich trhne hlavou. „Kolik bylo těch jezdců?“

Sedí v starostově světnici páchnoucí spáleninou a pozoruje Hildu, která rázně mlátí nádobím na plotně.

„Hodně, jistě přes třicet.“

„Tolik jich nebylo,“ hodí žena přes rameno.

„Tak kolik? Lidi,“ ušklíbne se Erich, „mně už je to jedno. Seberu se, hodím sedlo kobyle na hřbet a jsem pryč, ale vy... Potřebuju vědět, kolik jich bylo, jaké měli zbraně a koně.“

„Kuš, čubo,“ Hilda odežene od pece velkou ovčáčkou fenu, která brousí kolem.

„Vem si ji, Erichu, nebo půjde taky na pekáč.“

„Bystrá, fuj. A ty taky kušuj, Hildo. Bystrá je nejlepší ženská, jakou jsem kdy měl. Věrná a nemluví.“

„Kušuj? Ptal ses, ne? Bylo jich kolem dvaceti, pěkné koně měli, meče, žádná brnění, jen prošívané kazajky. A když to tak chceš vědět, vedl je čaroděj. To poznám, něco se jich tady už vystřídalo. Co, Matyáši?“

„Žena má pravdu. Čaroděj s nimi byl. Zrovna z něj šel mráz po zádech.“

„Hm. Mám tady v okolí pár chlapů, můžu je svolat, ale proti dvaceti se nepostavíme, i když je nepovede čaroděj. Musíte taky vy.“

„S tím počítáme,“ vzdychne starosta. „Budeme taky bojovat.“

„Bojovat? Teď a hubou?“ namítne Erich. „Matyáši, zapomináš, že vás znám. Že vás všechny znám. Teď mluvíte, ale až začne téct červená, zdrhnete jako baby. Hůř než baby, Hilda, ta by nepřítelce aspoň pořádně seřvala.“

Žoldněř se napije kořalky, kterou starostka významně odměřila a postavila na stůl. „Chci záruky, starosto. A taky peníze.“

„Peníze?“ Matyáš se napřímí. „Narodil ses tady.“

„Právě proto. Právě proto vám zadarmo nedám ani chlup. Ani suchý z nosu. Peníze na stůl a pak začnu shánět chlupy. A ty si dobře rozvaž, za co vám to stojí.“

Erich se zvedne, hvízdne na psa a vykročí ke dveřím. „Bydlím u bratra, kdybys mě hledal.“

Panty zaskřípou a Hilda za Matyášovými zády práskne hrncem.

Život mezi ožehlymi štíty chalup znovu jde obvyklou cestou jako zvíře uklidněné hlasem hospodáře. Upracované ruce podepírají štíty, vybírají z trosek to, co se ještě dá použít, a děti znovu lítají a křičí. Podupaný ozim tu a tam zvedá hlavu a dub na vršku rozprahuje větve zahalené zelení stejně jako už stovky let.

„Zdravím, starosto.“

Mlynář jako poslední ze zvaných vejde do světnice a kývne směrem ke stolu. Sedí tu všichni. Matyáš, mladý Konrád, starého Konráda z jižního statku syn, Radim, kterému vrchnost povolila vařit pivo, Martin, kovář a nádavkem starostovic kluci. A Hilda. Hilda, která nikdy neodejde pryč, když sousedé zasednou k radě.

„Chce peníze, ten raubíř.“

Mlynář vytáhne obočí a zavrtí hlavou.

„Kdo?“

„Erich.“ Konrád to jméno zrovna vyplivne. „Helmbrechtník.“

Starosta se nadechne. „Nejen peníze. Taky záruky. Že do toho půjdeme s ním, že neutěčeme. Potom prý sežene další, dřív ne.“

„A divíš se mu?“ vloží se do řeči Hilda. „Nikdo nedává hlavu do oprátky rád.“

„Peníze dáme.“ Radim se poplácá po vystupujícím bříše a setře z čela pot. „Jiní by je taky chtěli. Ale bojovat? Co já s pupkem nabojuju?“

„Já nic nedám.“ Konrád se vzdorně mračí. „Dost jsem se na ně nadřel. Není zapotřebí dát je ochlastovi.“

„Jen mlč,“ mlynář ztěžka dosedne na lavici. „Peníze dáme, nic jiného nezbývá. A jedno vím. Možná je Erich raubíř a helmbrechtník, ale rozhodně není čaroděj. A že tamty čaroděj vedl, to je jistá věc. Mlejn nehořel, však víte. Dám padesát kuldů a Erich ať dělá, co umí. Snad svou věc zná. A mládka jsem poslal za Černou. Bude tu třeba, protože chtějí to,“ ukáže bradou ke kopci.

„Ty to víš, co?“ oboří se na něj Konrád. „Ono se dobře říká, že vy na mlejnech máte k čarodějům blízko. A k vědmám. A že sis na ni myslel, to nepopřeš.“

„Kušuj, ty vylízaná selská hlavo. Můžeš zapřáhnout volky a jet do boje s pluhem, až zase přijdou.“

„Mno,“ Matyáš se zvedne ze židle, „za Erichem radši zajdu sám. Dáme mu stovku a on kývne, uvidíte.“

„Když myslíš...“ Sedlák se na lavici ošije. „Tak jdi. A řekni mu, ať uváže tu čubu. Jestli mi ještě jednou vlítne mezi slípky, vezmu ji sochorem.“

„Tak to máš rychlou ruku,“ zašklebí se mlynář. „Jen dej pozor, abys neměl díru v gaticích.“

A zvenčí se jako v odpověď ozve štěkot psa.

„Proč jsem to vzal, já vůll!“ Žoldněř stojí v jámě hluboké až po ramena a ohání se krumpáčem. „Beztať se neubráníme. Zajdu tady, v díře, kterou jsem už nikdy nechtěl vidět,“ pomyslí si. „Tak kde jsou ty kůly?“ zahaleká potom a protáhne se v zádech.

„Vidláci je ještě nedovezli,“ sehne se k němu svalnatý chlap s bradou jako sešlápnutý podpatek. „Serem na to, Erichu, smrdí to. Za sto babek to nestojí. Čarodějové, ten zkurvenej vršek, křupaní v gaticích od hnoje. Co myslíš, že udělají, až půjde z tlustejch do tenkejch? Zdrhnou.“

„Já vím, že zdrhnou.“ Erich s nadáváním vyleze z výkopu. „Ale co chceš? Ruprecht rozpustil armádu. Není do čeho píchnout. Můžeme ještě krást. No,“ odplivne rozvážně na haldu vykopané hlíny, „možná by nebylo od věci to zkusit. Ale nejdřív naostříme ty kůly. Bystrá,“ křikne na fenu, která lačně očichává pohozený skrojek chleba, „zapytláčíme si trochu, než zas budem kopat ty umrlčí jámy.“

Ves teď připomíná újeď, návnadu na kořist. Kolem jsou oka, jámy plné naostřených kůlů, zátarasy z trní. Šest chlapů tahá smyčky, ohýbá břizky a večer, snad aby protáhli ztuhlá záda, zazvoní meči.

„Strejdo, můžeme se dívat?“ Kluci hltají očima šermující žoldáky. „Viděls, viděls?“ vykřikují nadšeně a mlátí kolem sebe klacky.

„Dejte s tím pokoj,“ zavrčí prošedivělý voják s páskou přes oko. „Ještě si toho užijete, až vás to bude mrzet.“

Erich se protahuje na slámě ve stodole, kde se žoldněři utábořili. Čeká. Chvilé před útokem jsou vdýcky nejhorší. Vyplivne stéblo a Bystrá, ležící u jeho nohou, zdvihne hlavu. Větrí. Srst na kohoutku se jí pomalu ježí, uši přitáhne k lebce, stáhne koutky... Muž sáhne po krátkém kopí a někdo zakašle.

„Přijdou dnes v noci.“ Ve vratech stodoly stojí ženská. Vlasy spoutané pestrým kusem hedvábí, přiléhavé nohavice, halena do půli stehen. „Některé nástrahy jsou dobré, ale proti nim nepomohou. Zvedni zadek, žoldáku. A to kopí,“ ukáže kostnatým prstem, „to nech ležet. Navštívíme starostu.“

Erich z ženy nespouští oči. „Co jsi zač?“ zkríví rty.

„Říkají mi Černá, to stačí.“

„Černá vědma? Nenechám si do svých věcí žvanit od ženské, tím miň od čarodějnice. Míchej lsi ektvary a nech nás!“

„Kušuj a dělej, co ti řeknu!“ Čarodějka se zašklebí. „Nezdržuj, synku. Do večera není tak daleko a já mám hodně práce.“

Vykročí k vojákovi, a ovčácká fena stáhne ocas mezi nohy. Ženě jde v patách velký šedý vlk, největší, jakého kdy Erich viděl.

„Co ta potvora?“ vydechne se staženým hrdlem.

„To je Stín. Neublíží ti. Když nebudu chtít,“ zazebe výhružka ukrytá ve slovech.

„Jestli se pokusí zadávit Bystrou, zabiju já jeho.“

„Je to psí čuba, nechá ji na pokoji. A ty pojď.“

Otočí se ke dveřím a vyjde ven, do slunečního světla.

Vědma míří přes udusanou trávu humen ke starostovu statku a Erich s ní po chvíli váhání srovná krok. „Neplet se mi do řemesla, Černá.“

Žena k němu otočí hlavu a voják odplivne.

„Copak? Ty oči? Zvykneš si.“ Ve slunci jsou její oči žlutavé a průzračné. Vlč po jejím boku si omete jazykem čenich a zívne.

„Jak se to stane?“ zeptá se Erich a připadá si jako hlupák. *Nebav se s ní*, přikáže si v duchu a přitáhne k tělu odraný vojenský kabát.

„Snadno. Stačí zabloudit. Podívej, na pohádky už jsi velkej, a beztak nás jedna strašidelná teď čeká.“

„Právě,“ vzpomátuje se Erich. „Nechci, aby ses někde motala. Nemysli, znám čaroděje.“

„Nějaké jsi viděl, když vcházeli do generálského stanu?“ uchechtne se vědma a pak náhle sevře vojákovu předloktí. „Vidíš?“ ukáže k nebi.

Nad vesnicí krouží krahujec. A druhý, třetí.

„Pozorují nás,“ šeptne tiše.

Dravci zamíří k dubu na kopci a usednou na ozdobené větve.

„Takhle ne, moji milí,“ sykne Černá a mávne rukou směrem ke stromu.

Zazpívá.

Stín zavřel a Bystrá zmizí pod kůlnou.

Krahujci vzlétnou a Erich slyší jejich křik. Výhružný křik.

„Bude to dnes večer,“ řekne klidně vědma a upije z hrnku trochu mléka. Vlk jí leží u nohou a hledí průzračnými očima oknem ven.

„Určitě,“ dodá žena, když si všimne žoldákova odmítavého výrazu.

Starosta povzdychne a jeho žena se rozhlédne po světnici. „Kde jsou děti?“ řekne rázně jako obvykle, ale v hlase jí zní obava.

„Je čas.“ Vědma se lině protáhne na lavici. „Opravdu to začne až večer. Raivo není idiot a ví, že jsem tady. Zaútočí v noci.“

„Kdo je ten Raivo?“ vložil se podrážděně do hovoru Erich. „Čarodějnice, netaj mi nic. Jestli mám tohle hnízdo uchránit...“

„Už jsem ti jednou řekla, kušuj. Nebo líp, starej se o své. S čaroději přijdou i lidé, na ty tvé sklopce zaberou. To ostatní, to je moje práce.“

„Babské řeči.“

Stín zavřel a Černá postavila hrnek na stůl. „Nenuť mě, abych tě spráskala tak, jak to dělal tvůj otec blahé paměti. Moc rozumu ti ostatně do hlavy nenatoulou. Kolik jsi viděl krahujců?“

„Tři,“ ošil se Erich.

„Tři,“ zopakovala významně vědma. „Tři krahujci, tři čarodějové. I když ta sebranka, co běží s nimi, padne do posledního, tihle tři s vesnicí provedou, co je napadne. Oni a taky ti, kteří přijdou po nich, rozuměl jsi?“

Starostova žena si oprášila sukni a konejšivě položila dlaň na rameno svého muže.

„Černá, jsou tři a ty sama,“ zapochoyboval Matyáš. „Ubráníš se? Ubráníš nás? Nebylo by dobře obětovat bohům? Vidarovi, Don, kohouta zaříznout. Snad by pomohli.“

Hilda se nahrbila jako fena, která brání štěňata. „A kdo jsou ti, kteří mají přijít po nich?“

Čarodějnice propletla prsty a pokrčila rameny. „Kdekoli jinde by mě roztrhali na kusy, zvláště Brigit,“ uchechtla se. „Ale tady je pahorek, a ten je dosud můj. Dnes večer se ještě udržíme... A dál? To se uvidí. Bohy pros ty, Hildo. Pro mě už dávno uši nemají.“

„Ale proč?“ Starosta se podobá býku, kolem kterého krouží smečka dravců. „Komu můžeme překázat?“

„Raivovi překážíte jistě. Řád tu chce nejspíš vybudovat božišťe, školu, obřadní místo, co já vím. Zřídla mizí, jako by se vyčerpala tou věčnou přítomností lidí, drobnými prosbami, nesváry... Je jich čím dál míň a ti, kdo z nich čerpají moc, slábnou. Co ti mám povídat, Matyáši. Jsme taky lidi.“

Chvilí je ticho. Vědma pleskne dlaní do stolu. „No tak, sežeňte děcka, dobytek, chlapy... Nechci tu žádný zmatek. Erichu, vem si to na starost,“ zavelí.

„Nebudu...“

„Dělej, nebo zapomenu, že je ti čtyřicet, a napráskám ti na zadek. Já tu nemusím být a ty tu nemusíš být, ale přišli jsme a zavázali jsme se tohle hnízdo chránit. Tak ho, kurva, chraň a neodmlouvej. Jdu na pahorek.“

Vědma se vydá ke dveřím, obrovský vlk se jí sune u kolen, jako by se tlapami ani nedotýkal podlahy. Bystrá zakňučí a zvíře k ní otočí šedou hlavu. Černá ho pleskne po čumáku.

„Ty taky mazej,“ zavrchá a otevře dveře tak prudce, až amulety na jejím hrdle zacinkají. Na prahu se otočí. „Hildo,“ řekne naléhavě, „hlídejte hlavně děti. Prolít zemi krví se jim nehodí, ale vzít si něco na památku...“ nedopoví, a když se Hilda vzpomene a vyjde na náves, vidí už černovlasou ženu stoupat do kopce.

Větve dubu se komíhají nad vědminou hlavou. Žena klečí nad mělkou prohlubní v zemi, dolíkem velkým jako kolébka nemluvněte, a zpěvavým hlasem pronáší zaklínadlo. Po výbuchu ve starostově kuchyni vyhlíží unaveně, a také se tak cítí. Vyhorelá. Zpívá slova, která už opakovala tolikrát během všech těch let, a když pahorek odpoví, zatřese Černou zimnice. Je to bolestivé jako vždycky. Je to málem příjemné.

Nebem táhnou mraky a skrz trnouch konečky prstů přechází do jejího těla Síla, jako chladný vítr čechrá vlasy a studí nad bránicí. Vědma zatíná zuby, ramena se jí chvějí a po chvíli do očí vstoupí slzy. Zmocňuje se jí nepokoj, napětí, které nemůže utišit jinak než bojem. Kdesi vysoko krouží krahujci, a když se Černá konečně zvedne, opře se o dub a setře slzy, z koruny stromu spadne na její rameno uschlý list. A pak druhý a třetí... Velký šedý vlk se nesměle dotkne čenicem ruky tiše stojící ženy a stejně jako ona se zadívá do údolí.

„Vypadl jsem jako spráskanej pes,“ zuří v duchu Erich a vztekle obtahuje čepel nože. „Já i Bystrá, s ocasem mezi nohama. Čubka,“ odplivne si a chvíli se rozhoduje, jestli nadávku adresovat feně, nebo čarodějnici.

„Dá se té ochechuli věřit?“ Rolf ztěžka dosedne vedle svého druhu a na seno dopadne odložená sekera.

Erich pokrčí rameny. „Ta je ostrá, kamaráde. Ale jestli se jí dá věřit? Neuteče, hlídá si tu svoje, jenže nás taky může pěkně prodat. Čarodějové, jedna sebranka. A ta její potvora, ten vlk...“

„Co může ženská s takovou bestii dělat, he? Že si raděj nenajde chlapa.“

„Kdo by s ní vydržel? Vyzáblá jak smrtka a jazyk jako šavle.“

„Bozi vědí, k čemu ten jazyk umí použít, chlapče,“ zachechtá se Rolf oplzle a hrábne po sekeře. „Jdem?“

Erich kývne. „Chlapi, zvedněte zadky. Už je čas.“

Ve starostově domě je ticho, zalknuté ticho mnoha vystrašených lidí. Děti se tisknou ženským do sukní, výrostci ztratili odvahu s prvním stínem šera a chlapi zatínají prsty do násad vidlí a dřevorubeckých seker.

„Kde je Černá?“ Hilda ani v těžké chvíli nemá pusku na zámek. „Vrátila se už z vršku?“

Starosta zavrtí hlavou. „Pořád tam je. Myslíš, že...“

„Myslím, že ví, co dělá,“ odsekne Hilda. „A žoldáci?“

„Vartují.“

„Měla jsem jim dát aspoň polívku.“ Starostova žena posune hrnec po plotně a pak založí ruce na rozložitých bocích. „Sepe, neříkal Erich něco u vás doma?“

Sep schová hlavu mezi ramena a celý se schoulí do sebe. „No, byl u nás v chalupě, to jo. Ale jen nadával. Na vědmu a...“

„No, pěkně ho tady u nás zpražila,“ ušklíbne se Hilda. „Však ono je mu toho třeba jak praseti drbání. Vychování nemá...“

„Hildo...“ zaprosí starosta.

„No co? Máme tu sedět jako myšky a čekat, až smrtka dobrousí kosu? Jen nemysli, že tu budu tvrdnout, jestli zas zdupou pole...“

V koutě místnosti se rozpláče dítě, matka mu vnutí prs, okenice se pohnou v rámech a v dále zahřmí.

Mlynář se otrěse a pak rozvážně vezme ze stolu sekeru. „Myslím, že už přicházejí.“

Erich leží v houští vedle Rolfa a Heimrata a jako vždycky před útokem mu za očima běží sled zmatených obrazů. Mísa s polévkou padá na podlahu, někdo křičí, nad hejnem hus krouží dravec, vysoké nebe a Arletta s vykasanou sukni, matka leží bledá v posteli, svist šípu mířícího k hrudi, pach smrti po bitvě, ruka od krve a meč omotaný střevy...

Les pojednou ožije stíny, Bystrá zvedne uši a zavětrí, Heimrat potichu natáhne kuši a jeho druhové sevrou zbraně. Kopyta koní zabuší na mechu, jak koně přeskakují nastražený strom.

„Kurva, vědí o tom,“ sykne Erich.

Pak první kůň padne.

Ve vzduchu se chvěje úzkostné ržání, strachy šílená zvířata se vzpínají před čímsi neviditelným, kopyta sviští vzduchem a jezdci se marně snaží udržet v sedlech.

„To ona, Černá,“ šeptá Erich. „Jdeme?“

„Je jich moc. Kde jsou ti zatracení vidláci?“ Rolf počítá protivníky a vrtí hlavou. „Moc. Nejmiň deset, a to možná nepřijeli jen z tohohle směru.“

Heimrat mlčí. Míří, a když Erich kývne, vypustí střelu. Jeden z mužů marně krotících koně padne a Heimrat založí další střelu.

Za stodolami zvoní meče, přes náves se žene splašený kůň a šero přivádí noc k chalupám.

„Pojďte, chlapi. Je jich jen šest, nezadrží útoku na dlouho.“

Mlynář kývne, od stolu vstane starosta, kovářka vrazí svému muži do ruky perlík a popotáhne nosem, Sep schlíple sáhne po vidlích. Oknem zvenčí pronikne do světnice křik a nadávky.

„Dělejte, chlapi.“ Hilda svírá kuchyňský nůž tak pevně, až jí bělají klouby. „Dělejte, než ty Erichovy marodéry podřezou jako kuřata.“

„Do prdele!“ Jednooký Wald se chytne za rameno a couvá směrem k rozvaleným dveřím chalupy, „koupil jsem to.“

Erich s námahou odrazí výpad svého protivníka a koutkem oka zahlédne, jak se z houstnoucího šera vynořují další. Bystrá se s vrčením prosmýkne kolem. *Jsou to žoldáci jako my*, bleskne mu hlavou. *Žádný neviňátka. Zařveme tady, ku...* nestačí ani domyslet, protože mu okolo ucha zasviští šíp.

Rolfa a Heimrata nikde není vidět, jen uprostřed návsi mladý Franz tancuje rejdivák smrti s jedním z nájezdníků a o kus dál se mečem ohání ramenatý světlobradý Sneg.

Erich couvne, pozvedne meč, aby se kryl před ranou urostlého pořeza, který, jak se zdá, nahradil svého unavenějšího druha, a v tu chvíli ucítí ostrou bolest ve stehně. Noha podklesne, muž se zapotáčí a odkryje se. Jeho soupeř zkriví rty ve spokojeném šklebu, napřáane se a Bystrá se odrazí. Tmavé tělo feny prolétlo vzduchem, ostré zuby se zaryjí do předloktí, zvíře vši silou rve cáry látky obarvené krví. Napadený zanadává a sekne zbrání po černé hlavě psa, vtom na jeho lebku dopadne kovářská palice. Kost praskne hned na několika místech a Erich odplivne do hlíny.

„Málem jsem se pochcal.“

Krvácející Matyáš stojí na návsi, kterou zná jeho svoji dlaň, a zmateně se rozhlíží. Všechno je jiné, změněné. U plůtku Konrádova statku chroptí umírající muž a všude kolem se v šedém oparu přicházející noci mihají postavy. Starosta sevře vidle. *Jako na tancovače*, pomyslí si. Nikdy se v tom reji necítil dobře, dokonce ani tehdy, když se k němu Hilda mačkala, a teď...

Otočí se nemotorně po zvuku a strne. Chlapík v černém zvedá meč k ráně... Matyášovi se do úst hrnou kyselé sliny, je jako volek na porážce, jako volek, ruka s vidlemi zdřevněla, fascinovaně sleduje ostří a pak mu najednou vytryskne na černé sukno kabátce krev z mužova hrdla.

„Málem tě zabil, ty tuřine.“ Hilda svírá v ruce dlouhý nůž, kterým obvykle podřezává kůzлата, a nepřítomně ho otírá o sukni. „Mohl tě zabít.“

Matyáš se ztěžka opře o vidle a z očí mu tečou slzy.

Sneg si zakrvácenou rukou utře nos. „Erichu, jsme v prdeli. Přijela jim posila. Neudržíme to tady ani náhodou.“

Erich se otočí po dveřích starostova stavení. „Stáhneme se. Teď už musí jen ona,“ ukáže k vršku. „Jestli ji krajují nerozškubali.“

Černá klečí téměř v prohlubni, tvář staženou námahou do ošklivé grimasy. Když Stín zavřčí, žena zvedne hlavu.

„To je dost, že jdete. Dole už začal candrbál,“ řekne jedovatě a temnými očima si změří trojici příchozích.

„Nekomplikuj to, Ulo.“ Muž s šedýma očima pokročí směrem k dolíku a zpod kaftanu vykouknou jezdecké boty. „Ti dole ti těžko zaplatí dost, aby to stálo za nepříjemnosti. A nemůžeš přece doufat, že si to zřídlo necháš pro sebe.“

Černá se pomalu zvedne a opráší si kolena. „Neplatí mi nic, Raivo. Jsem tu jen doma.“

„Vždycky jsi byla sentimentální,“ vloží se do hovoru plavovlasá Brigit.

„Opravdu?“ Černá se ušklíbne. „No, nemysleli si to, když mě vyrazili ze Společenství.“

„Vidíš,“ chytí se slova Raivo. „Společenství už tě k Velesovým oltářům nikdy nepustí. Řád by projevil vděčnost, kdyby...“

„Ale jdi. Řád neprojevil vděčnost ani v jednom z případů, kdy jsem mu vyšla vstříc. A že to byly pořádné laskavosti, Raivo, to víš dobře.“

Čaroděj se ošije a jeho druh mávne rukou. „Nemá smysl se bavit s potrhlou kuběnou. Po tom, co ji všichni odkopli, bere si do postele tu chlupatou zrůdu.“

Zvíře propaluje muže pohledem šikmých očí, zeleně zářících v odlesku pochodně.

„Galantní jako vždy, Detmare,“ zavřčí vědma. „A teď táhněte, všichni. A pozdravujte doma. Hlavně ty, příteli.“ Ústa se jí kříví pohrdáním.

„Zbláznila ses?“ V Detmarově hlase zní smrt. „Neudržíš to tu ani chvíli, žebrácká kejklířko.“

„Stejně je na zrádcích něco odporného,“ protáhne Brigit a Černá se zatmí před očima.

Znovu slyší kovový křik bitvy, cítí horečné chvění stovek smrtí a záblesky, jak se vržená zaklínadla srážejí jako dřevce. Nebojuje. Nebojovala tenkrát, protože na druhé straně byl Raivo. Dosud mladý jiskrný Raivo, který v bezměsíčných nocích šeptal do jejího klína básně. No, povzdechne si v duchu, draho jsem

koupila, co se dá najít v kdejaké krčmě. Ne básně, odrhovačky to byly a ani služka by se jimi nenechala opít. Páteří jí vzlíná mráz, pahorek vydává sílu svého hněvu, Černá pohodí hlavou a ledová clona zasáhne Detmara, který ani nestačí vyřknout zaklínadlo. Brigit chraptavě vykřikne, zkríví prsty do runového gesta a ledová kopí, padající pojednou z oblohy, se jí roztrhne nad hlavou. Vichr rve peří krahujce, který se zoufalými vzmachy křídel snaží dostat z dosahu bouře. Pahorek zuří a skrz rozpřážené paže Černé rozsévá smrt.

Raivo se sebejistě usměje. „Přeháníš, drahá. Kdysi jsi svoje síly odhadovala lépe.“ Zvedne ruku a za okamžik kratší než nádech mu předloktí probije dlouhý ledový šíp. Pak druhý. Vědminy oči na něj pohlížejí neúčastně, v ledu zalité obsidiány.

„Za tohle tě zabiju, Ulo. A ty víš, jak popravuje Řád.“

Muži námahou na spáncích vyvstanou žíly, když otevírá úzký průchod do tmy. „Zřídlo ti dlouho nevydrží,“ štěkne ještě a pak ho pohltí rána způsobená časem.

„Já vím, že ne,“ zašeptá vědma do tmy. „Proto to skončím rychle.“

Třesoucí se vlk se jí tiskne ke stehnu a z oblohy dál prší ledová kopí.

„Pod střechu!“ křičí Erich.

Matyáš s otevřenými ústy zírá na stěnu štíhlých rampouchů, ostrých jako dýky.

„Běž,“ postrčí ho ranou do zad Erich a kývne na Snega. „Dělej. Kde jsou chlapi?“

Krvácející Franz kulhá ke stavení, odkudsi se vynořil Wald s obličejem zalitým krví.

„Hildo,“ popadne Erich ženu za ruku.

„To ona,“ křičí mu Hilda do ucha, ale vtom ledový déšť udeří naplno. Erich rozrazí dveře a pak jen sleduje, jak chladná kopí protínají těla nájezdníků, jak se mráz ujal vlády nad letní nocí a proměňuje živé, krví tepající maso v mrtvou tkáň.

„Mor na to!“ Žoldák si pověřivě odplivne. „Zatracená duše, tahle ženská. Ale přišlo to právě včas,“ připustí kající a rozhlédne se po strachy zmlklých lidech. „Snad jim aspoň ovážete rány,“ řekne ostře.

Hilda postaví hrnec na plotnu. „Vím, co je třeba,“ odfrkne, jak je zvyklá, ale když se její oči setkají s Erichovými, vidí v nich žoldák strach a smutek, hluboký jako studna v polích.

Do vesnice vpadne toužebně očekávané svítání a odhalí mrtvé. Muži, ležící jako klasy zdušané krupobitím, dosvědčují můru noci.

„Bude horko, musíme je pohřbít.“ Sneg opatrně pohne zafačovanou pravicí a kývne na vesnické chlapy. „Běžte kopat, v noci jste toho moc nenabojovali.“

Konrád se nafoukne, ale starosta přisvědčí. „My holt spíš s pluhem než s mečem.“

„Však vím.“ Sneg hladově natáhne nosem vůni česnečky. „Hospodyně, snídaně bude?“

Erich s Franzem obcházejí ves. Mlčky. Bystrá se jim motá kolem nohou. Hledat mrtvé je zkurvená práce, ta nejhorší, jakou může člověk mít.

„Tady!“ křikne Franz. Heimrat leží pod stromem skoro pohodlně, jen z hrudi mu trčí píka.

„Měl to za sebou rychle,“ zahučí Erich a špičkou boty se dotkne těla spolu-bojovníka. „Odneseme ho?“

Franz se sklóní k nohám mrtvého a Erich se s nechutí dotkne ztuhlých ramen.

Co Černá? bleskne mu hlavou. Náhle si vybaví její ramena pod pestrou halenou a žaludek se mu zhoupne.

Černá se ztěžka opře zády o dub. Nohy se jí chvějí a tam, kde obyčejně bije srdce, je jak po vypálení. Polkne, přemůže nutkání zvracet, a tápavě vykročí. Stín se teplým jazykem dotkne její dlaně, pak znovu a zas.

Vědma se zastaví u nehybného těla. Detmar. Dotkne se zápěstí a pak ruku upustí.

„Je mrtvý.“ Rty se téměř ani nepohnou, když nevěřičně opakuje prostou větu. Mrtvý. Tak snadno, téměř bezděky. Teď dluží Řádu krev. V prvních paprscích slunce se žena zlomyslně zašklebí. I jí Řád dlužil.

Zvedne se o poznání svižněji a vztáhne dlaň k prohlubni. Odpověď je zřetelná, ale slabá.

Černá se na chvíli zarazí, ale pak se vydá směrem k vesnici a vlk jí jde v patách tak tiše, jako by se pomrzlé trávy ani nedotýkal.

Rolf ale štěstí jako Heimrat neměl. Zatiná prsty do hlíny a život pomalu odchází rozřátým hrudníkem. Náhle jeho předloktí stiskne chladná ruka. Z posledních sil pohne hlavou a otevře oči.

Když Erich s Franzem najdou svého posledního druha, je Černá už skoro hotová.

„Možná to přežije,“ zvedne k nim hlavu. „Ale za nic neručím, rána zasáhla pravou plíci. Vyrobite nosítka, nerada dělám práci zbytečně.“

„Vezmem ho...“ žoldák nedopoví.

„Nosítka, jsem řekla.“

Erich se zarazí a Franz pod ženiným přísným pohledem dokonce zrudne.
„Sundej ten kabát...“

Ranění apaticky leží na prknech Hildiny kuchyně a vědma je překračuje jako lovec zvěř při výřadu.

„Víc neudělám. Dál už musí sami.“

Hilda němě kývá, Erich zarytě hledí na špičky svých bot a starosta mechanicky houpe na kolena svou nejmladší. Pak se odhodlá.

„Vyhrali jsme?“ zeptá se polohlasem.

„Ani nápad. Vráti se. Ne dnes, ne zítra, o příštím novu se vrátí. Líp vyzbrojení a odhodlanější.“

Erich zavrtí hlavou. „Mí chlapi už do toho nepůjdou. Natrhnou nám prdel. Dáma promine.“

Černá roztržitě pohladí po hlavě chlapce, který se tiskne Hildě k boku jako sele k bachyni. „Dáma nepromine. Není co. Dlužím jim krev.“

„Někdo z krahujců?“

„Tak. Na pahorku je ještě jedno tělo.“

„Máme ho pohřbít?“ ozve se praktická Hilda.

„Ne. Přijdou si sami.“

Zvenčí se ozývá bučení a práskání bičem.

Erich vyhlédne z okna. „Konrád utíká.“

„Pravda. Říkal, že se stěhují na statek bratra jeho ženy. Než se to přežene...“

„Nedržte tu nikoho,“ protáhne čarodějka. „Může být zle. Bude zle, až přijdou podruhé.“

Hilda položí upracovanou ruku na desku stolu. „Sme tu doma.“

„To i já.“ Černá náhle ožije. „Ale i tak se vydám na cestu.“

„Odcházíš?“ V Erichově hlase zní zklamání, jakkoli nepřiznané.

„Samozřejmě. Jdu tam, kde mě neuvidí moc rádi, ale vrátím se včas a pak uvidím, koho z vás tu najdu.“

Čarodějka zvláštním způsobem pískne a v okně se objeví velká šedá hlava. „Jdem!“ přikáže vlkovi. „Ty, Hildo...“ zarazí se Černá v půli kroku, „alespoň děti pošli k příbuzným.“

Cesta se stáčí mezi vzrostlými stromy, kopyta dutě zní na uschlém jehličí, kdesi mezi kmeny se míhá šedavý stín a Černá Ula sní. Slunce kane na polštáře mechu, takového mechu, na jakém... Žena trhne hlavou. Ano, sedávala na zdejšímu mechu, poslouchala dlouhé sloky balad, polohlasně drmolila ve snaze natlouct si je do hlavy a plánovala tak, jak to dělají děti.

Kobyła došlápne a kopyto křísne o kamení. Vědma sklouzne ze sedla, jezdeckou botou odhrne jehličí a hlínu a téměř dojatě se zadívá na runu vyrytou v pískovci.

Byla by tu doma, kdyby... Mávne rukou, hvízdne na Stína a znovu se vyšvihne na koně.

„Tady nemáš co dělat!“

Neklepala. Proč taky, když o ní vědí už hodnou chvíli. Dveře se otevřely a stařec, který stojí mezi věřejemi, se netváří pohostinně.

„Vím, Jakime, ale přesto jsem tady.“

Muž na chvíli zaváhá, ale pak ustoupí, aby se žena mohla prosmyknout dovnitř.

„Ta potvora zůstane venku.“

Černá se otočí a rukou ukáže k lesu. „Lov, dítě!“

Zvíře se takřka neochotně obrátí k hradbě stromů a za jeho paní zapadnou vrata.

Vědma si srovná tmavé vlasy za uši a usměje se na svého průvodce. „Tady je to pořád stejné, jako by sem nechodil ani čas.“

„Na co tím narážíš, Ulo?“ naježí se Jakim a Černá cítí ostré pohledy těch, které před lety považovala za víc než jen za kolegy.

„Neprotahujme to, ano? Řád má problémy. Zajímá mě jaké. Eminентně mě to zajímá, jinak bych vás neurážela svou přítomností.“ Čarodějka se usměje a v duchu se pochválí za to, že to dokázala. Po tolika letech...

V čele stolu se vztyčí hubená žena s hlavou korunovanou šedými copy. „Řád? Tys měla k němu vždycky blízko, ne my.“

Černovlasá se nadechne: „Nechci vás urážet podceňováním. A vědět a mít blízko, to je rozdíl.“

„Nezajímáme se,“ odsekne odmítavě copatá kněžka.

„Proč chtějí undankenské zřídlo? Proč ho chtějí tak moc, že jsem musela Detmara zabít?“ ptá se černovlasá dál a její hlas zní mírně.

„Zabít?“ Jakim k ní prudce otočí hlavu. „Zabilas Detmara?“

„Jako holoubě, Jakime. Zemřel tiše, jako by se Hel pod sukně těšil. To mi Řád neodpustí...“

„Nemůžeme ti poskytnout ochranu.“ Kněžka si upjatě uhladí řízu a její rty se stáhnou do úzké čárky.

„To nechci. Chci jen něco vědomostí. Hrst, hrstku. V Undankenu žijí lidé, děti, slepice a podsvinčata. Po mně Řád může chtít dlužnou krev, ale proč mají odejít oni? Paní Darjano, Černá propálí svou bývalou preceptorku pohledem, „budte spravedliví.“

Kněžka se ošije a Jakim, který ji hledá pohledem, vstříc vědmě do ruky opěradlo židle.

„Sedni si zatím.“

Ticho je dlouhé jako chvíle s nevitáním. Pak Darjana promluví: „Řád přichází o zřídla. Vyčerpávají je. Mrzačí, nedokážou naslouchat zemi, rabují...“ kněžka se dostává do ráže a Černá Ula vzpomíná na hodiny, po které dokázala Darjana horlit, „Zkrátka, mnoho zřidel už jim nezbyvá. To v Undankenu je silné, říká se, že tam Řád chce vybudovat školu.“

„Hm,“ vědma nevědomky vytáhne nohu na sedák židle a opře bradu o koleno, „takže nemají zřídla, chtějí budovat školu a zabila jsem Detmara. Budou bojovat za krev, důvodů mají dost. Pěkné, opravdu.“

„Pokud v boji s nimi padneš,“ snaží se Jakim mluvit slavnostně, „postaráme se o tvé tělo. Prolitá krev smyje hanbu a my tě pohřbíme tady na posvátném místě. Velese pak usmíříme obřady.“

„Děkuju.“ Černá si povzdychne. „Děkuju, ale z přízemních důvodů bych raději zůstala naživu. Odvykla jsem posvátné půdě a jsem příliš stará na to, abych se zase odněkud nechala vypráskat jako školačka. Undankenské zřídlo je silné. Snad bude stačit,“ dořekne náhle ztišeným hlasem větu a vstane. „Bohové vám jistě požehnají. Já aspoň děkuju. A s tělem, s tělem si nedělejte starosti, druhové Stína už se postarají, aby mršina nepřišla nazmar.“

Černá Ula zamíří ke dveřím a Jakimovi chvíli trvá, než se ji rozhodne následovat. Stolovníci mlčí a Darjana strnule hledí na Ulina záda. Neuhne pohledem, ani když vědma zmizí za hradbou. Jakim zamkne a skřípání klíče zní podivně v zalknutém tichu letního odpoledne.

„Zůstáváš?“ Wald rozhodným pohybem hodí tlumok na záda. Erich pokrčí rameny.

„Narodil jsem se tady... A Sep má malý děcka.“

„Hovno.“ Wald virtuózně odplivne mezi vymlácenými zuby a rozhledne se po ostatních. „Hovno, kamaráde. Málo ti záleží na bratrovejch spracích, to ta černá hexa je za tím. Ale ta z tebe gatě nestáhne, to ti povídám. Darmo tu chcípneš.“

„Nežvaň. Vyřídím tu svoje a pak...“

Franz se ošije. „Jestli jich přijde víc...“

„Však vím, mlíčňáku. Padejte už. Až bude po všem, najdu vás. Buď při příštím verbungu, nebo v pekle.“

„O Rolfa se postaráš?“ Sneg svráští husté obočí. „Když ho potáhnu s sebou, tak pojde.“

„To tady možná taky, ale najíst dostane a ránu mu převáží.“

Žoldák mlčky plácne Ericha po zádech a kývne bradou k lesu. „Kudy? Ty to tady znáš.“

„Vraťte se zpátky do Grunbergu. Doba je neklidná, možná vás vezmou do žoldu tam.“

Erich se nerozhodně ohlédne po chalupách.

„Pojď s náma. Vidlákům beztak nepomůžeš a hexa ti nedá.“

„Dávat nemusí, ale doufám, že přitáhne zpátky. Jinak tu už na boj zbejvá jenom Hilda.“

Chlapi se oplzle zašklebí nad představou ženina rozložitého zadku, a pak vykročí po udupané pěšině.

Erichovi zacukají svaly jako vojenské kobyly, když slyší polnici, ale pak se kajicně obrátí k vesnici. *Jsem vůl a čekám tu jen na porážku*, pomyslí si a zvedne oči k pahorku.

Návazce na větvích dubu vlají.

Vlk běží lesem a Černá Ula se usmívá. Je málo věcí, které dokáží přivolat její úsměv, ale Stín ho dokáže přivést z mlh zapomnění. Čistá radost z běhu,

pravidelný dech zvířete, teplo jeho kožichu a světlé oči, které z ní neodtrhují pohled. Hvizdne.

„Stíne.“

Zvíře k ní obrátí hlavu. Vědma sklouzne ze sedla a rozběhne se, černé vlasy poletují kolem hlavy a po dlouhé, velmi dlouhé době se Ula začne smát. Směje se nahlas a dlouho.

„Zůstalo vás tu dost.“

Vědma sedí u stolu na starostově zahradě a kouše jablko, které chutná jako přešlé mrazem. *Mým mrazem*, pomyslí si.

„Nemáme kam jít,“ Hilda bouchne o stůl lahví kořalky a bez okolků se z ní napije.

Černá povytáhne obočí.

„Někteří poslali pryč ženské a děcka, jak jsi řekla, ale já tu Matyáše nechat nemůžu. Navíc, kam bych šla? Oba jsme odsud.“

„A co ty, žoldáku? Přitáhla tě rodná hrouda?“ Čarodějnice se šklebí nad pohárem.

Erichovi se z nejasných důvodů přilepí jazyk na patro. „No, jsem odsud. Nechat ty lidi tady je...“

„Těžký?“

„Hm.“

„Hm,“ udělá taky Matyáš. Ještě pořád nevzpamatoval z té mráкотné noci ledového deště. „Pomůžou nám třeba ti, za kterými jsi jela, paní?“

Černá vesele zavrtí hlavou. „Ne. Slíbili, že se postarají o mé mrtvé tělo, a na to já už někoho mám.“ Bradou ukáže na vlka, který leží opodál ve stínu stromu. „Nepomůžou. Nikdo nepomůže,“ dodá, aby nebylo pochyb.

Starostovic Roza, pětileté děvčátko, zatahá mámu za sukni. „Můžu si jít hrát na mlat?“

„Nikam!“ Hilda popadne děcko za cop. „Doma budete, nebo vás sebere Šedivák.“

Malá vyjekne a vědminy tmavé oči se náhle rozšíří, jako by uviděla smrt. Smrt, nebo budoucnost.

„Chtěl jsem se jen zeptat...Kurva!“ Je už tma a Erich narazí kolenem do lavice, která, bozi vědí proč, stojí uprostřed ztemnělého dvora. Doprovázen Bystrou, vydal na Konrádův statek, kde si Černá zbudovala hlavní stan.

„Rozbij to tu všechno.“

Hlas zaznívá ze tmy a Erich je přesvědčen, že kdyby tma nějaký hlas měla, zněl by zrovna takhle.

„Neviděl jsem...“

„A nezakopni o Stína,“ upozorní žoldáka tentýž hlas, tentokrát se ale ozve zblízka.

Erich strne a ohlédne se. Od vrat svítí oči Bystré, ale do vlčího teritoria se jí zrovna nechce.

Tmou náhle šlehne plamen, pochodeň vzplane a ozáří tu, která ji drží.

„Co potřebuješ?“

Vědma má rozpuštěné vlasy a plátěné kalhoty jí kloužou z břicha směrem k bokům. Koneckonců, noc je horká.

„No, možná radu,“ ošije se Erich.

„Tak se rad.“ Žena na něj kývne a vede ho ke zdi stavení, kam přistavila stůl. „Není ti tu volno, co?“ zeptá se.

„Už sem nepatřím,“ povzdychne žoldák. „Odešel bych, kdyby...“

„Kdyby ses nestyděl. Kdybys nechtěl ukázat, jak tvrdej chlap se z tebe stal. Kdybys tu přes to všechno nebyl doma.“

„Možná.“

„Nechce se ti bojovat?“

„Je nějaká naděje, že vyhrájeme?“ odpoví Erich otázkou.

„Jistě. Jinak bych tu nebyla.“ Vědmíny oči žhnou ve světle pochodně jako smola. „Pořád je tu přece ten vršek.“

„Pahorek? Nikdy jsem ho neměl rád.“

„Přesto ses vrátil.“

„Chtěl jsem jen vědět...“

„Dozvíš se. Možná i ty vaše sklopce užijeme, aby ta práce nevyšla naplano.“

„A krahujci?“

Bystrá konečně sebrala odvahu a vplížila se do dvora. Od zdi se odlepil tmavý stín a špičatý čenich se dotýká hřbetu feny.

„Ostří si zobáky. Ty, nehárá ti ta čuba?“

„Ještě to tak!“

„Příroda, chlapče!“ Ula má v hlase smích, jako by ani nesesděli ve vsi odsouzené k smrti. „Příroda si vždycky najde cestu.“

Děcka, která se ráchala v potoce, s jekotem upalují k chalupám. Stín pije. Černá Ula dlaní strčí vodu na vlčí kožich, a pak si vlhkou rukou přetře obličej. Je bledá a klíční kosti se ostře rýsují ve výstřihu blůzy. Unavená. Nad korunami jabloní se ve slunečním žáru chvěje vzduch. Ula si povzdychne, hvízdne mezi zuby a znovu vykročí známou cestou do kopce. *Je toho třeba ještě hodně zařídit.*

„Co tam tak dlouho dělá?“ Hilda podmračeně postaví na stůl kameninovou mísu s polévkou a rodina se chopí lžící.

„Myslíš na vršku?“ Matyáš srká a jeho potomstvo se také činí.

„Jo. Je tam ve dne v noci. Co jí? Vypadá udřeně.“ Hilda dosedne těžkým pozadím na lavici a zamýšleně drobí krajíc chleba. „Snad ví, co dělá,“ povzdechne. „Jo, všiml sis, že za ní Erich brousí?“

Malá Roza se zahihňá a dostane od matky pohlavek.

„Brousí?“ Matyáš se vyjeveně dívá na svou ženu. „No, vždycky byl na ženské.“

„Slušelo by jim to spolu,“ konstatuje Hilda a děti se pod jejím přísným pohledem neodvážají ani zachechtat do dlaní. Lžice klapou a nad stolem visí česnekový závan.

„Barví.“

Erich nadskočí, protože neslyšel přichozi, a dokonce ani Bystrá ho nevarovala. „Kdo?“

„Bystrá přece.“ Čarodějka stojí s rukama v bok, tváře má propadlé a černé vlasy vyrudlé sluncem. „Co si ji trochu hlídat?“ řekne přísně.

Žoldněř se rozhlédne, pak zapíská. Fenka se ale neobjeví.

„Nepřijde. Je v lese.“

„S vlkem?“ dojde Erichovi.

Černá Ula si ho měří přísným pohledem. „Jistě, jak jinak. A ty se teď zvedni, vezmi sekeru a pojd' mi pomoci naskládat na pahorku hranici.“

Erich se nadechne k protestu, ale pak pusou zavře a jde pro nářadí. V zádech cítí pohled očí tak žlutých, že i Stínovy proti nim vypadají tmavé, a najednou ho napadne, že Bystré to toulání po lese vlastně závidí.

Tma zalehla vesnici a vzduch je těžký tušením bouře. Vědma sedí se zkrříženými nohama na pahorku a oči se jí klíží. Zimomřivě si obejmě ramena a přivře oči. Slyší vlkův pravidelný dech, slyší své vlastní srdce... V takovou chvíli přicházejí představy a sny. V takovou chvíli přicházejí vize tak zlé, že zatajují dech v hrudi. Ula to ví, ale dveře své mysli nezavírá. Čeká... a pak pahorek promluví. Žena pocítí úzkost, skoro takovou, jakou si pamatuje z mládí, kdy srdce ještě nebylo tak klidné. Ve strachem poznamenané nutnosti je však i cesta a odpověď.

Ula tiše brouká a její vědomí se noří do zřídla jako nahé dítě, vstupující do lesního jezera. Konejšivá bolest spojení vytryskne na vědminu tvář stružkami slz a žena se pod mraky zastíněným měsícem rozplácě. Kámen v hrudi se rozplyne teprve se svítáním.

„Nemám mu co dát.“ Nisa, pohublá drobná žena chalupníka Sepa, se vyčítavě obrátí k Erichovi. „Nemůžeme ho živit,“ zalamentuje pološeptem a očima ukáže na spícího Rolfa. „Nemáme dost ani pro děcka.“

Švagr podrážděně zavrčí: „Nedal jsem ti snad peníze, he?“

„Co za ně koupím a kde?“ Chalupnice zkrříží ruce přes těhotenstvím vystouplé břicho. „Erichu, vždyť ani není odsud. Beztak umře.“

„Ty tomu tak rozumíš.“ Muž se sklóní nad lůžkem přistaveným ke zdi. Raněný má pevně zavřené oči a dýchá mělce jako postřelené zvíře. *Odchází? Možná.*

„Dojdu pro Černou.“

„Erichu,“ zděsí se Nisa. „Už tak se nám smějí.“

„Kdo? A hlavně proč?“

„Prý si na ni myslíš.“

„To jistě,“ zašklebí se voják. „To jistě. Nejen že tady tvrdnu, ale ještě se mám zamotat do sukní bláznivé hexy.“

„Zamotal by ses rád,“ odsekne žena a bosou nohou odstrčí slípku, která se motá v síni. „Vesnické holky ti vždycky byly málo. A navíc, jaké sukně? Tahle nosí gatě jako chlap. A jak se zdá, nosí gatě vůbec ve všem.“

„Takové jsou všechny bosorky. Do všeho mluví a samy si nedají říct.“

„Ty se v tom nějak vyznáš. Baby honit, to jo, ale co s darmojedem, to mi neporadíš.“

„Přivedu ji.“

„K nám?“ Nisa se škaredí, ale v tu chvíli do chalupy vtrhnou její umounění synové a než je žena podělí krajíčky chleba, žoldák už je na cestě k vršku.

Žoldák si odkašle. „Černá, je to zlé, Rolf umírá.“

Ženina záda chvíli zůstanou nehybná, vlasy pokojně stékají po ramenou, dlaně objímají kolena. Pak se Ula otočí. „Nesmysl. Kdyby umíral, věděla bych o tom.“

„Je v posledním tažení.“

„Houby.“ Čarodějka se zvedne a omete si dubové listí ze zadku kalhot. „To Nisa, vid?“

„Nechce ho tam,“ zavrčí Erich a jaksi rozpačitě přešlápne. „Je to vesnická slípka.“

„Tak tak. Ostatně, o nás tu taky moc nestojí. Pokud přežijeme příští nov, bude čas jít. Jsme tu cizí.“

„Já se tu narodil!“ namítne Erich a sedne si na kámen, aby dotvrdil své domovské právo.

„Ale utekl jsi. Podívej,“ dotkne se Ula mužova ramene a ukáže na vesnici. „Chceš tu být na podzim, až pro mlhu nebude vidět od chalupy k chalupě? V zimě, kdy na cestách bude ležet sníh?“

„Ne. Uprímně řečeno, ne. Pamatuju si spoustu zim tady a nechci tu prožít další. Ty, čarodějnice, umře teda Rolf?“

„Určitě ne. Vylíže se z toho a my ho budeme zatraceně potřebovat.“

„Když padneme...“ napadne najednou Ericha, „když padneme, zůstaneme tady po všechny zimy.“

„Aspoň máš proč bojovat, ne? Když vyhraje, padneš u jiné vesnice, na jiném zápraží...“

„Těžko. Až příště přijdou, neubráníme se a já odsud neuteču nikdy. A chtěl jsem zdrhnout, hrozně moc. Žít jinak, Ulo.“ Nakonec skoro šeptá.

Černá zvedne koutky v trpké nápodobě úsměvu. „Podceňuješ mě, pahorek a koneckonců i sebe. Naděje je vždycky.“ Pojednou se zvedne vítr a na hlavy obou se sype zežloutlé dubové listí. „Víš ty vůbec, že dnes odpoledne Stín obskočil Bystrou?“

„Štěňata?“ Erich se takřka proti své vůli rozesměje. „Stín s Bystrou budou mít štěňata?“

„Možná. Když přežijí. No,“ natáhne se čarodějka po tlumoku, „zajdu s tebou dolů podívat se na maroda a uklidnit slípku.“ Zašklebí se. „Do novu zbývá ještě chvíle. Bude třeba opevnit pár stavení.“

„Opevnit chalupy? Stejně přece přijdou čarodějové.“

„Okna zatlučeš ty, o zbytek se postarám.“ Ula vypadá skoro rozjařeně. „Ten dub umírá, všiml sis? Ať to dopadne jakkoli, Undanken už nikdy nebude jako dřív.“

Vydá se z kopce, a když nakopne kamínek, který jí leží v cestě, připomíná malé děvče.

Kurva, já o ni opravdu stojím. Ericha na podbřišku polaskají ledové ruce poznání a pak se vydají vzhůru po páteři. *Já blbec.*

Měsíce ubývá, ženské mají uplakané oči a vítr honí dubové listí vesnicí, nad kterou za noci zní Stínův zpěv. Někdy k němu přidá své štěkávé psi vyti Bystrá, snažící se zavděčit milenci. Je horko, strouha sotva utlačí kolo mlýna a v potoce zbývá vody děcku po kotníky. Blíží se nov.

„Za dva dny,“ řekne Černá.

Hilda povzdychne a muži, shromáždění kolem stolu, se vědmy chytanou pohledy. Jsou tu všichni. Všichni, kteří neutekli. Starosta, statkář a hospodský Radim, kovář, Sep a s ním Ole a Slav z dolních chalup, mlynář a také Erich, podpírající bledého Rolfa.

„Za dva dny,“ zopakuje čarodějnice. Za uplynulý měsíc je nějak pohublá a podivně rozčuchaná, s očima planoucíma ohněm za blankou únavy. „Zatloukli jste na statku okna?“

„Řeklas ‚zatlučeš, tak jsme je zatloukli.‘ Erich pozoruje drobnou ženu očima skoro stejně pozornýma jako Stín. „Ale nemyslím, že to bude co platné.“

„Každá překážka je dobrá.“

„Stejně nás zabijou!“ vykřikne najednou Ole, líně vyhlízející mužík, který se před lety přistěhoval z vedlejší vesnice, aby pomohl zmírnit samotu vdovy po Gerdovi. „Už minule jsme měli namále a teď nás podřežou jak kuřata.“

Vědma k němu obrátí hlavu. „Kdo se chová jako kořist, kořistí se stane. Pamatuj si to, Ole.“

Než se zaražený muž vzpomene, Ula zdvihne ruku, podívá se skrz štíhlé prsty do západu slunce a pak nakreslí do vzduchu nad hlavy sedících jakýsi klikyhák.

„To je proti strachu,“ usklíbne se. „Protože není žádný větší nepřítel než vlastní zbabělost. Jsou tu děti.“ Očima najde holčičku hrající si s letními jablky. Stín ji klidně pozoruje s čenichem položeným na tlapách. „Máte proč se snažit.“

„To bych řekla,“ zabručí Hilda a prsty zašátrá v hlubokém kapsáři. Od posledního útoku v něm nosí dlouhý nůž a i teď je klidnější, když sevře v dlani známou dřevěnou střenku. Nejraději by popadla Rozu i syny a zavřela je do sklepní jámy jako brambory před zimou. Poslat je nemá kam.

„Už aby to bylo za námi,“ přeje si starostova žena v duchu. „Ať už ta noc přijde.“

Oheň se přihnál od východu. Nízká tráva, žlutá a zbavená vláhy horkým létem hořela jako troud. Jako tančící potok, jako had mířící za svým cílem se oheň plazil kolem vesnice, praskal v keřích a hodoval na stéblech na záhumentcích. Plameny žhavými prsty objaly kmeny stromů, srazily ptačí hnízda a podávaly do žhnoucích úst požáru jejich obyvatele. Oheň kolem Undankenu zatahoval svou leč.

Ula nasála nosem závan pachu hořícího listí a kývla na Ericha.

„Je to tu. Zapálili trávu.“

„Cože?“ Matyáš, stojící před dveřmi svého stavení, se zajíkne. Oheň, postrach období sklizně, v něm budí strach ještě větší, než je ten z nočních zjevení.

„Hoří. Sežeňte děcka, zavřete drůbež a běda, jestli tu uslyším jekot. Erichu, ručíš za to. Když někdo začne vyvádět, rovnou mu jich pár přišij.“

„Ano, pane,“ vyhrkne po vojensku Erich a vzápětí skoro zrudne.

Vědma nadzdvihne koutek.

„Jdu, než červený kohout začne oklovávat chalupy. Držte se!“ kývne směrem k mužům a následována vlkem se rozběhne k pahorku. Plameny směřují k jeho vrcholu jako řada chladových červených mravenců.

„Co budeme dělat?“ Chalupnice s dětmi v náručí se shlukly kolem starosty a dorážejí na něj jako včely, kterým hoří úl.

„Uhoříme,“ ječí Nisa a její nejmladší synek ji podporuje úporným pláčem.

„Zavři pusu. Sepe, odveď si manželku.“

Erich obnaží meč a vyhrůzně se obrátí k vesničankám. Ty s vrískáním couvnou.

„Všechny do domu a mlčet. Utište ta děcka, nebo...“ Hilda vpadne do pláčícího hloučku a rozdává herdy na všechny strany. „Neslyšely jste, hlupačky?“

Očima najde Ericha a ten si zhluboka povzdychne. Hildě by rád řekl pravdu, ale jakou? Že čeká, stejně jako všichni? Že Ula měla včera v noci šílené oči a ruce chladné jako utopenec? Že chléb okoral, sotva se ho dotkla, a dokonce i Stín se s knůčením odplazil pryč? S vypětím sil se na starostovu ženu usměje.

„Černá šla na pahorek. Zase bude dobře.“

Hilda jen krátce kývne hlavou a popadne za ruku Rozu, která se jí motá kolem sukně. Okolo úst má kolmé rýhy a Erich ví, že úsměvu neuvěřila. Nadechne o trochu víc vzduchu, než je třeba, a zamíří k chlapům, zamlkle postávajícím s vidlemi v rukou opodál.

Ulu pod žebry pálí nepokoj a ruce se jí chvějí. Ještě pár kroků k posvátnému dubu a...

Nedokážeš to, šeptá jí kdesi uvnitř hlavy Raivův hlas. Dostaneme tě, a vesničané? Ti tě zradí, maličká. Vzdej to.

Vědma pohodí hlavou. *Zrada, to je už léta můj denní chleba.*

Dubové listí poletuje v horkém vzduchu a žena cítí chlad. *Budu ho potřebovat, pomyslí si, proti té žhavé záplavě.*

Vracející se Rolf s obavami ukáže na prstenec plamenů. „Blíží se to. Za chvíli chytanou domy.“

Erich zakleje a obrátí se k vesničanům.

„Co polít zdi?“ Podmračený pořízek Radim sevře pěsti. „Musíme něco dělat. Co, sousede?“ Vrazí do Matyáše, který strnule hledí na ohnivou stěnu.

„Ke studni,“ zavelí Erich a kratičce pohlédne na Bystrou, která se mu neklidně tiskne k noze. *Holka, dělám, co můžu, abys ty štěňata ještě vrhla, to mi věř.*

Hlouček se pohne směrem ke studni, muži pospíchají ve žhavém vzduchu, který už nutí ke kašli, ruce se chápou rumpálu, okov s třesnutím naráží na hladinu vody, a vtom se za jejich zády ozve hlas štiplavý jako dotek plamene.

„Jsou požáry, které voda neuhásí, sousedé. Ale my nejsme lační krve, věřte mi.“

Martin pustí kliku, Rolf zanadává a Erich si odplivne. *Krahujec*, pomyslí si. *Už je tady.* A srdce se mu sevře nesmyslnou obavou o černovlasou ženu.

„Nejsme lační krve,“ opakuje čaroděj a jeho postava se rýsuje proti narudlému šeru noci osvětlené ohněm.

„Seberte své ženy a děti, majetek, který poberete, a klidně i dobytek, pokud ho dokážete hnát lesem, a běžte. Jinak...“ Muž se cituplně odmlčí.

Matyáš se nerozhodně rozhlédne po ostatních. „Když odejdeme, tak nás jaksi... necháte být?“

„Samozřejmě. Nechceme vraždit, jen tohle místo je vhodnější pro, řekněme, jiné obyvatele, než jste vy.“

V hloučku to zahučí.

„Půjdu. Nechci se nechat upéct jako slíпка ukradená tulákem.“ Ole namíří ke svému domku. „Pokud máte rozum, uděláte totéž, sousedi.“

„No, kmotře, co myslíš ty?“ obrátí se kovář ke starostovi. „Odejít?“

Matyáš si skousne knír a zatouží být doma, u prostřeného stolu, pod rodnou střechou, kde nevládne nic strašnějšího než rozzlobená Hilda.

Rolf neurčitě gestikuluje na Ericha a ten, spíš z okamžitého nápadu, mlaskne a Bystrá ví, co takové mlasknutí znamená.

Tělo feny se vymrští, morda rozevře a zvíře mohutným skokem zaútočí na čaroděje. Čelisti scvaknou naprázdno, tlapy marně hledají oporu, rozhrábnou vzduch a dopadnou na udusanou zem. Bystrá zmateně štekne a spěšně hledá oporu u holeně svého pána. Na místě, kde stál muž, se vlní a tančí jen horký vzduch.

„Nebyl tady,“ zavrčí Erich. „Je to jen zatracený švindl. No, spolehněte se na jeho slova a odvedte do ohně ženské a děcka a doufejte, že to bude rychlé.“

Kdesi za clonou ohně se ozve rána a výkřik.

„Náštrahy!“ Rolf těžce zakašle a stiskne meč, vězíci v pochvě. „Za tím ohněm jsou lidé a čekají. Na co asi?“

Od statku přibíhá k zaraženým mužům Hilda. „Začíná doutnat střecha, noste vodu!“

Plameny olizují kraje došků, červený kohout rozpíná nad vesnicí svá žhnoucí křídla.

Vědma pohne prsty a zadívá se dolů k vesnici. V očích jí pálí slzy. Pramen umírá. Ula cítí, že kdesi pod jejím nohama sbírá pahorek síly k poslednímu boji. Ulina ramena se otřesou záchvěvem zimnice při představě toho, co se v hloubi země trhá, vzbuzeno jejím voláním.

Tělo dubu zapraská a čarodějnice sebou trhne. *Je čas, pomyslí si. Nejvyšší čas.* Při pohledu na ožehlé došky střeš a hlouček vesničanů jí srdce na chvíli ztichne, jako by odpočívalo. Potom zvedne ruku a zazpívá zaklínadlo.

„Dávám ti poslední možnost!“ ozve se náhle jí dobře známý hlas.

Čarodějka téměř náměsíčně zvedne oči k muži, který ta slova pronesl. Jeho vlasy jsou sivě prokvetlé dokonce i v rudém světle dnešní noci.

„Poslední možnost, Ulo. Zastav to a přežiješ. Jinak...“ odmlka v Raivově řeči je významná. „Je nás tu dost. Dost na to, abychom udělali, co je třeba.“

Co se mi na něm kdysi líbilo? Pod Ulinýma nohama šelestí dubové listí, zdvihá se do vzduchu a točí se v bláznivém víru. *Linie čelisti? Nebo mě dostal na řeči?* pokrčí rameny.

„Dělej, co uznáš za vhodné, co Řád uzná za vhodné. A nezdržuj mě, mám práci.“

Raivo se zle usklíbne a Ula pocítí v šíji zatrnutí. „Rychlý jako vždycky,“ sykne a z přiškrceného hrdla vypraví slovo, které ještě chybělo, aby bylo zaklínadlo úplné.

Pramen uslyší a odpoví. Vichřice, gejzír, zlostný výdech prvotního boha prochvěje vědmu, mrazivě obejmě její boky a vyrazí ven konečky prstů jako oštěpy světla. Lidské tělo se zmítá, jak jím protéká prastará síla, dřímající tam, kde pod homolemi kopců dodnes spí zřídla. Ula křičí v bolesti stejně neodbytné a pohlcující, jako je bolest porodu. Záblesky tančí rudým nebem, proměňují se v zrna vody a utloukají plameny požáru jako cepy mlaticů. Znovu přší led.

Raivo složí prsty do znamení, ale to se jen neškodně odrazí od zářícího světla, které ženu obklopuje. Pak znovu a zas.

„Ta děvka!“ Brigit tahá rozzuřeného čaroděje za zápěstí. „Není čas si teď vyřizovat účty, vzpomínáš na Detmara? Pojď.“

„Zabiju ji!“ Raivo proti své vůli nepřičetně křičí, chrání si tvář před zraňujícím deštěm krup a snaží se zachytit Ulin pohled.

„Jindy. Teď tě neslyší a clonu neprorazíš.“

Brigit si nenávistně měří zmítající se tělo, tvář do krve poraněnou ledem. Pak Ula vyjekne, nad vsí se na okamžik rozestře světlo jasné jako den a Raivo strhne Brigit k zemi.

Erich vychrstne obsah vědra na plameny už už se dotýkající střechy a donutí je tak na chvíli couvnout. Jen na okamžik, chvíli příliš krátkou i na stisknutí víček.

Je to zbytečné, pomyslí si a ohlédne se po Rolfovi, který se dusí kašlem. „Na hovno. Zůstávat tady bylo na hovno,“ přizná si žoldněř zuřivě a rozběhne se zpátky ke studni.

Nad jeho hlavou se v náhlém zalknutém tichu zableskne a kdosi z vesnických začne křičet. Na pahorku se blýská znovu a znovu, Erich strnule pozoruje zášlehy a v uších mu zní šumění jeho vlastní krve.

Černá Ula. Stál by o ni, nebude si lhát teď, když k zapomnění na udusané hlíně možná zbývá jen chvíle. Vždycky stál nejvíc o takové, co nemohl mít. Otec ani Sep nikdy nepochopili, proč si nechtěl vzít holku odvedle z chalupy, uplést jí šest dětí a zestárnout s motykou. Vandrák, říkali pohrdlivě o tom, kdo došel dál než do sousední vsi, a nevěřili, že kdekoli ve světě kvete něco jiného než lebeda jako u jejich plotu. *Ať. Urval jsem leccos, o čem se jim ani nesnilo, a jestli to přežiju, jestli to přežiju*, umíni si Erich, *alespoň Ulu obejmou, i kdybych za to měl snést výprask*. Vybaví si závrtně hluboký čarodějčin výstřih a polkne.

Na útočící plameny dopadne svištící ledový déšť jako rána důtkami na záda provinilce. Za kruhem hasnoucího ohně bolestně zaržá kůň a Erich sáhne po meči. „Rolfe, za chvíli jsou tady ti zvenku!“ zakřičí a šílený dusot kopyt pádicích koní mu dá za pravdu.

Zkrvavení muži se ženou vstříc místu, kde tuší spásu. Kroupy, ostré jako hranoly skla, jim zraňují kůži, oslepují je krví, tekoucí z rozřezaných čel, kolem se míhají kopyta hrůzou zjančených zvířat a ti, kteří slibovali snadnou práci a ochranu, ti, kteří tak pohrdavě mluvili o marném odporu zapadlé vsi, ti tu teď nejsou.

„Jdou.“ Erichův meč zařinčí o pochvu. „Hildo, schovej se. Chlapi...“

Sep zahodí vědro a rozběhne se ke starostovu stavení. Kovář potězká perlík a odkašle si, jako když před ním stojí kopavý kůň. „Jdeme na to?“

„Kurva, je nás málo.“ Žoldněř se vztekle dívá za bratrem a v hrudi ho pálí neurčitý stud. Jeho krev. Vtom se kolem tryskem prořítí kůň bez jezdce, za ním druhý... Bystrá zběsile štěká, vrhá se za nimi a pak už náves naplní lidský křik, zuřivý lidský křik.

Ula ucítí na tváři vlhké teplo. Stojí na ztuhlých nohou a Stín jí nesměle omývá tvář svým drsným jazykem. Od vesnice se nese křik ochraptělých hrdel a Ula ví, že ještě není konec. Rozhlédne se. *Žádná mrtvá těla. Nezabila ho, Raiva, ani Brigit, pořád někde jsou a čekají. Pramen je nepustí blíž, ne dnes, ale zítra, až zeslábně...*

Přítiskne si prsty na víčka. *Neproпадnout únavě! Ne teď. Nemyslet na představené Řádu. Ne teď, když je pochodní.* Tělo je slabé, ale síla Pramene leží v jejich rukou, v její hrudi. Vědma se rozběhne dolů z kopce a je to, jako by se zvedl zlý vítr, který v měsících před slunovratem bere střechy z chalup.

Rolf těžce dýchá, když vytahuje meč z břicha umírajícího muže. Plíce bolí a v hustém šeru bezměsíčné noci, kterou už přestaly plameny požáru barvit do ruda, se boj mění v záležitost náhody.

Útočníci se bijí spíš ze zoufalství než s jasným cílem, ale šipky z jejich kuší proto nejsou méně vražedné a meče tupější. Matyáš, postávající s vidlemi u vrat svého statku, vykřikne a sesune se k zemi.

„Střelili ho!“ Radim z dolního statku odhodí sekeru a přiklekle ke starostovi.

Mezitím se cizinci, kteří už vytřeli krev z očí a stačili spočítat obránce, hotoví k útoku. Čarodějové jim naslibovali bohatou kořist, ale jejich smečka už tuší, že co si neurve, nebude mít. Je třeba vybrat si cenu za prolitou krev, za strach...

„Jen banda vesnických hovad,“ zazubí se skrz rozmazanou krev pomenší zrzek s jizvou přes nos. „Ještě dneska vyhrnem těm jejich cuchtám sukně.“ Utrže si nos, znovu zvedne kuši a pak... Padne k zemi tiše jako uschlý list.

Návší se žene chladný vítr jako smečka honičích psů. Krvácející Erich s úžasem sleduje, jak nájezdníci padají, hasnou jako svíčky, sfouknuté před spaním, tiše a bez průtahů.

Uliny oči planou světlem, které nespívá v očích lidí.

„A krahujci?“ Žoldák si bezděčně mne žebra na místě, kde se do nich mělce zakousl meč protivníka.

„Poletují. Ale teď se sem nedostanou.“

Ode dveří se ozve výkřik, Hilda podobná bachyni, která brání mladé, se rozběhne a rozrazí kruh mužů, sklánějících se kolem Matyáše. „Co mu je? Co ti je? Slyšíš?“

„Šíp nezasáhl plíce,“ utěšuje ji vědma, ale její hlas zní cize. „Odneste ho dovnitř, podívám se na to.“

„Černá...“ Hildě poprvé od té doby, co se stala matkou, scházejí slova.

„Neboj se, nepřijdeš o něj.“ Čarodějka se rozhlédne po ostatních. „Zalátám vás, časem.“

Zamíří k domu a tvář má v prvních paprscích svítání bledou jako mrtvá.

Znovu se kopou hroby za humny. Bystrá se motá kolem Ericha ohánějícího se krumpáčem a uskakuje před sprškami hlíny a vrčí. Obnažená záda kopáčů ohmatávají paprsky letního slunce, jako by chtěly zjistit škody, které zanechalo noční dobrodružství. Z návsí se ozývá dětský křik a slepice se jaksi smířlivě popelí kolem mrtvých. Klid.

Jako obvykle neslyšeli Černou přicházet. Najednou jim stojí za zády a dívá se stíny obkrouženýma očima do tváří pohřbívaných. Místních i těch cizích.

„Vaši druzi?“ prohodí k žoldákům, kteří stojí po pás v jámě.

Erich pokrčí rameny. „Tak to chodí. Co krahujci?“ zeptá se a v jeho hlase zní stín strachu.

„Krouží. Krouží a Pramen už je skoro vyschlý.“ Vědma očima ukáže k pahorku, na jehož vrcholu vzpíná dub téměř holé větve. „Brzo bude konec.“

„Konec?“ Ole si důležitě opráší zadek kalhot. „Vždyť na tomhle vršku je Pramen, ještě co pamatuje prabába mojí prabáby. Odvždycky. A taky na věky.“

„Pamatuju prabábu tvé prabáby, hňupe,“ odsekne vědma příkře. „Pramen je starý, to je pravda. Ale nikdy, nikdy za celá ta staletí o tuhle díru nikdo nebojoval. Nikomu nestála za to.“

Žena podrážděně trhne rameny a vykročí k chalupám, za ní se pomalu vydá i vlk.

„Jde z ní zima, Erichu.“ Rolf se oklepe a sevře násadu. Jeho druh ho neslyší. Dívá se za odcházející čarodějkou a rty má stisknuté.

„Prý,‘odvždycky‘ a,‘navěky‘. Tupá sebranka!“ Ula tiše nadává a očima sleduje zlověstný stín dravce kroužícího na obloze. *Kdo z nich to asi je? Raivo? Brigit? Nebo snad Harald, starý prohnaný Har, představený Řádu?*

Otře se dotykem zimnice. „Harald, nebo naši. Ostatně, už žádni naši. Pro mě ne. Nikdo.“

Unaveně si mne oči, trochu zmámená nevyspáním, vypětím evokace i cizí silou, která ještě dosud dřímá pod jejími žebry. *Vydržet tak dlouho, jak je třeba. Uhájit Undanken i svou sebeúctu a pak spát, spát s hlavou zabořenou ve vlčím kožichu. Dlouho. Napořád.*

Oči se klíží, smířlivé, malátné teplo zaplavuje údy, spánek přichází svým zlodějským krokem... Stín tlumeně mručí ze snu, pak náhle vyštěkne a rázem je na všech čtyřech. Ulou projede zimničná předtucha, obrátí oči k nebi, ale krahujec už na něm nekrouží.

„Roza se ztratila!“ Hilda se zase podobá zoufalé bachyni, která hledá zaběhlé sele. Je v ní kus smrtelné nebezpečnosti divočáka a vesničané se jí raději klidí z cesty.

„Kdy?“ Vědma položí starostce ruku na rameno. „Hildo, potřebuju vědět, jak se to stalo.“

Nějaká shrbená selka se přišourá k čarodějce s pohledem upřeným k zemi. „Gréta ji odvedla, viděla jsem to. Malá si hrála s ostatními, přišla Gréta, něco jí ukázala a šly na humna.“

„Gréta?“ Hilda zavrčí, jako by chtěla babku na místě zardousit. „Gréta tu přece není! Odjela k bratrovi už minulý měsíc. Co mi to tu vyprávíš za pohádky?“ Podruhně se ječivě rozpláče.

Ula je proti starostce drobná, ale bez obtíží ji zadrží. „Nevypráví pohádky, byla to Brigit. Pro žádnou z nás není těžké vypadat chvíli jako někdo jiný. Mělo mě to napadnout. Mohlo mě napadnout, že po tom všem zvolí jinou cestu.“

„S Matyášem je zle a teď tohle! Rozičko...“ Hilda vzlykne a na okamžik znovu vypadá jako ta nemotorná holka, kterou před lety provdali za starostova syna.

„Přivedu ji zpátky. Vím, kde hledat.“ Ula se rozhlédne po kruhu vyděšených, smutných, zvědavých, dychtivých tváří a na chvíli zatouží být daleko a nevědět nic o žalu, který navštívil malou, bezvýznamnou vesnici Undanken.

„Ublíží jí?“ zaprosí Hilda o útěchu.

Černá potřese hlavou. „Pokud tomu budu moct zabránit, tak ne. Jsou to čarodějové, Hildo. Promluvím s nimi a ty utěš své kluky. Brečí, nevidíš?“ Naposledy stiskne starostce ruku a vzpomene na bohy, na které už se desetiletí obrací jen zřídka. *Dítě! Dítě v téhle bláhové, pro všechny prohrané hře! Bohové, ušetřete mě alespoň téhle viny!*

Návazce na holých větvích posvátného dubu vlají a Ula už pokolikáté jde známou cestou. Vrch za vsí, místo svárem už prokleté, strpí na svých zádech i poslední boj.

Jsou tam všichni.

„Teto!“ vykřikne Roza, když uvidí známou tvář, a snaží se vytrhnout cizí čarodějce, která ji drží za cop.

„Nech to děcko, Brigit.“ V Ulině hlase zazní severák. „Směšné, že jste se všichni obtěžovali. Pošetilé. Pramen je vyschlý.“

Har výsměšně zvedne obočí. „Zlepšuješ se, děvče, ale ne dost. Vrať, co sis půjčila, a bude to stačit.“

„To sotva. Co jsem si vzala, už jsem vrátila zemi. V noci, nevšiml sis?“

Stín, který stojí těsně u Uliných nohou, tlumeně zavrčí. Chvěje se a jeho světlé oči se upírají na Brigitiny dlouhé prsty, zatáté do ramen holčičky.

„Pusť tu malou. Nikdy jsi to s dětmi neuměla.“

Pohledy obou žen se zkrří jako meče. Příliš mnoho zla je mezi nimi, příliš starých nenávistí zamrzlých v srdci.

„Pusť ji, až ty uvolníš cestu.“ Raivův hlas je teď vemlouvavý. „Zahnojenci sbalí své rance a vypadnou. A ty... ty můžeš jít, kam chceš, Uli.“

Použil to staré slovo, uvědomí si vědma a někde pod žebry se probudí bolest.

„Uli, dej nám Pramen,“ zkouší do dál Raivo. Přede jako kocour, jenže kouzlo už dávno pominulo.

„Nemám co dát. Pokud zřídlo není mrtvé, vyschne nejpozději do zimy. Bojujeme tu o díru v zemi, o nic víc.“

„Třeba nejde o Pramen,“ zaburácí za ní Harův hlas.

Ula sebou trhne. *Nejde o zřídlo? O co se hraje, o ni? Vyburcovat ji, vylákat ze samoty, ublížit...* Na okamžik ji zavalí panika, vzpomínka na bolest. Dva úderý srdce a Ulina odpověď zazní jako cinknutí peníze na městské dlažbě.

„Taky hraješ špatně, Hare. Jde vám o Pramen. Velké zřídlo v Granu je pryč, to v levenské škole taky. Vyčerpali jste je, zardousili. No, a já vyčerpala tohle. Až do dna, Hare.“

„Nechme toho. Jestli to zřídlo nevzkřísíš, děcko utratíme. Nebude to hezká smrt. To ti támhleti dole nikdy neodpustí, Ulo. Rozsápu tě za to a tvé kosti hodí prasatům. Uvažuj, děvče.“

Vědma se pohrdavě zadívá Harovi do tváře a vidí potřebu, vzteklost, zbesilou, zoufale naléhavou.

„Utraťte ji. Co je mi do vesnického spratka?“

Raivoi se zachvějí ramena. Ostře pohlédne do očí ženy, kterou kdysi dobře znal, a nenachází v nich nic. Nic než neúčastný úsměv dravce. Vztekla se zašklebí.

„No, tak do toho!“

Ula se zadívá na Rozu a kdesi hluboko v ní znějí slova písně, kterou ji v dětství učili zpívat. Písně určené bohům, těm, kteří učí slunce chodit po obloze, i těm, kteří budí zřídla. Darjana ji tenkrát plísnila, že zpívá falešně, ale bohové stejně neslyšeli. *Ale teď, teď už uslyší.*

Copaté děcko vykřikne, když mu Brigit stiskne ruce, a Ula si lehce odkašle. Raivo zapraská klouby prstů. Vtom se Roza v zoufalém vzepětí strachu zakousne do Brigitina předloktí. Čarodějnice vykřikne, uvolní stisk a děvčátko se v bezhlavém úprku rozběhne k vesnici. Har švihne zkříženými prsty, ale jeho zaklínadlo pohltí clona. Země se pod Ulinýma nohama chvěje, jak se Pramen vydává z posledních sil. Kdesi dole bojuje svůj poslední boj prvotní duch místa a umírání. Umírání je vždycky obtížné.

Ula se obrátí k Harovi a ani nezašeptá zaklínadlo, jen se dívá. Zášleh z čarodějovy ruky ještě stačí narazit do její hrudi jako tlaková vlna, ale Har už se kácí v bezhlasém křiku. Padá do klína Pramene, jako by se vracel do lůna matky, kolena se dotýkají brady a ruce tápají, když Smrt uzavře svou náruč.

Raivo vidí umírání svého učitele a nečeká. Pohyb jeho ruky je rychlý jako myšlenka, ne však rychlejší než Stín. Šedé zvíře, dosud nehybně číhající, vymrští své pružné tělo a narazí do mužovy hrudi. Bílé zuby se ještě zaboří do masa, než statečně vlčí srdce umlkne.

„Čekala jsem s tebou tenkrát dítě,“ zasyčí Ula, obličej plný krve a v ústech sladkou chutí železa. Brigitin protiútok ani nevnímá, do očí se jí derou slzy, jen mechanicky pokyne rukou směrem k ženě, a když zazní výkřik, ani neotočí hlavu. „Čekala jsem s tebou dítě. Nesmělo se narodit.“

„Vždycky jsi byla moc sentimentální,“ usklíbne se Raivo. „A pomalá.“ Poslední slova se však rozplynou v tichu. Muž se překvapeně podívá na svou otevřenou hrud, na ránu šířící se dolů k bránici a níž ke střevům a pak klesne na kolena.

„Pomalá,“ kývne Ula a poté, co na Raivovu tvář padne ostrý stín konce, vyplivne vědma chuchvalec krve, udělá krok k nehybnému vlčímu tělu a propadne se do bezedného ohluchlého ticha.

Erich zatíná zuby. Odešla sama a on jen čeká. *Voják, žoldák, a čeká jako baba! Ne, něco horšího, čeká, až mu baba zachrání kůži.* Rozhlédne se. U plotu stojí Hilda a poprvé za dobu, co ji zná, se její velké, šikovné ruce zastavily. Starostka křečovitě svírá sloupek plotu a hledí k pahorku. Její nejstarší ji neobratně drží kolem ramen, tvář mokrou od pláče.

„Hildo,“ odkašle si Erich, „Hildo, jdu nahoru. Ula může potřebovat pomoc.“

„Ula?“ Žena namáhavě zopakuje slovo, jako by ji řeč bolela. „Pomoc? Vědma?“

„Jo, ona, i tvoje Roza. A Matyášovi zatím nic neříkej, neudělalo by mu to dobře. Na špatné zprávy je vždycky čas.“

Žoldák srovná meč v pochvě a hvízdne na Bystrou.

„Je jich tam na ni moc,“ řekne velmi tiše, tak tiše, že to ochromená Hilda nejspíš ani neslyší. Od chalup zní pláč a slunce netečně vrhá své paprsky na spálenou zem.

Nic se nezměnilo. Keře, pod kterými se před lety válel s holkami, jsou na svých místech, tajné pěšinky dětí nezarostly travou, jak po nich denodenně běhají drobné nohy. *Prokletý vršek*, nadává v duchu Erich a Bystrá jde v jeho stopách, dychtivá vědomím důležitého úkolu.

Větve keře, který je kryje, zašelestí. Bystrá přitáhne uši k hlavě a muž strne. Pod jeho chodidly se chvěje zem jako kůže šamanského bubnu. Fena tiše zaknučí a její pán si přitiskne pěst na žaludek. *Bohové, s čím to vlastně bojujeme?*

Erich se plazí k vrcholu, neklidná půda pod jeho dlaněmi se vlní jako lidské tělo a shora jsou slyšet hlasy. Ochraptlý, výhružný hlas Černé a odpovědi mužů. *Krahujci*, pomyslí si, *krahulíci, kteří útočí na sokolici.* Pahorek hučí jako roj rozrušených lesních včel a Erich ví, že musí spěchat. Pak mezi hlasy dospělých pronikne dětský výkřik.

Mezi zelení listů se mihne barevná sukně a Bystrá se rozštěká.

„Rózo, Rózo!“ řve Erich, děvče se rozběhne po hlase, muž pevně uchopí malé tělo, běží z kopce, padá, kulí se a klouže se svým drahocenným břemenem.

Nad clonou keřů šlehaají záblesky, nějaká žena vykřikne v agonii, v pahorku hřmí, jako by se měl roztrhnout, a kraj na okamžik zalehne šero.

Potlučený Erich nadhodí v náruči vzlykající dítě. „Už jdeme k mámě.“ Srdce má olovené a kolena se mu podlamují.

„Hej, Radime, odnes malou k Hildě!“ křikne na sedláka, který mu těžkým krokem spěchá vstříc. „Musím ještě nahoru.“

Pohladí holčičku rychlým pohybem po vlasech a pak se znovu rozběhne na pahorek. Bystrá letí před ním jako šíp a zběsile štěká.

Vědomí se k ní vrátilo náhle a prudce spolu s pocitem odporné hořkosti na jazyku. Ula kašle a po nahé hrudi jí teče nahnědlá tekutina. „Co to se mnou děláte?“

„Copak já vím, jak se kurýruje vědma?“ rozhodí Hilda ruce. „Zkoušeli jsme všechno.“

Sklánějí se s Erichem nad lůžkem v Konrádově světnici a na stole stojí hrnek s kouřícím odvarem.

„Pelyněk? A co jste to na mě patlali?“ Čarodějka s námahou skloní hlavu a nedůvěřivě si ohmatává hrudník, pokrytý lepkavou hmotou.

„Měl jsem nějaké masti. Masírovali jsme tě, bylas tak studená...“

„Masti na koňské odřeniny od postroje, ne?“ Ula se zesláble opře zády o čelo postele. „Jak dlouho jsem byla v bezvědomí?“

„Od včerejška.“ Hildě už se zase vrátila řeč, potom, co včera dlouho mlčky objímala Rozu. „Erich tě přinesl.“

„Díky,“ kývne Ula na žoldáka. „Zachránil jsi Rozu?“

„Já ne. Jen jsem se tam pletl.“

„Kuš. Neodmlouvej mi, je mi zle.“ Vědma se s námahou usměje koutkem úst. Pak úsměv zmizí. „Stín?“

„Pohřbil jsem ho,“ odpoví Erich tiše. „Je teplo, musel jsem,“ dodá, když vidí v Ulině tváři hněv. „Tam nahoře, v té prohlubni.“

„Dobře. Doufám, že tam neleží s *ním*?“

„Krahujcem? Ne. Nevěděli jsme, co s nimi...“

„Vstanu.“

„Ne. Jsi slabá.“ Hilda mateřským pohybem přikryje čarodějnici až k bradě.

„A taky nahatá,“ dodá stydlivě. „Ale Erich myslel...“

„No, byla jsi ledová. Dýchalas, ale ruce a nohy byly studené. Myslel jsem, že ti udělá dobře, když tě zahřejeme.“ Erich omluvně kroutí očima a gestikuluje na Hildu.

„No, nechme toho. Možná mi to udělalo dobře, když jsem ještě naživu. Co Roza? Je v pořádku?“

Hilda na chvíli vypadá, že se zase rozpláče, ale pak rázně popotáhne nosem. „Najedla se a teď už si hraje na sluníčku. Znáš děti.“

„Díky bohům, všem bohům,“ řekne Ula a zní to tak, že se k ní Erich překvapeně otočí. „A díky Prameni.“ Vědma si shrne vlasy z tváře a na okamžik přitiskne dlaně k očím.

„Začínám si připadat jako hrobník,“ vrčí Erich a táhne z lesa soušku. Ula za ním opatrně překračuje kořeny.

„A mám to snad tahat já? Vesničané nechtějí stavět hranici pro čaroděje. Bojí se.“

„Taky jsem vesničan,“ vzpouzí se muž a nohou odstrkuje Bystrou, která štěká na větve stromu.

„Je teplo, sám jsi to říkal. Je třeba je pohřbít.“ Vědma má dosud ve tváři popelavou barvu někoho, kdo už už podával Hel ruku, ale hlas se jí nechvěje. „Pohřbít a zapomenout,“ dodá spíš pro sebe, a Erich se po ní úkosem ohlédne.

Na spáleništi se vrší hranice. Erich s Rolfem obkládají klestím kmeny stromů a Ula zahalila mrtvé do plátna, které našla v Konrádových truhlách. Občas se opodál mihne někdo ze sousedů, ale blíž se žádný neodvází, kromě jediného.

Hilda se přikolébá k tělům, smutně pokývá hlavou nad přepadlou čarodějkou a nesmlouvavě ohlásí: „Zařízla jsem poslední slepici, Ulo. Polévka čeká a těmhle už beztak nic neuteče.“

Vědma se rozhlédne, jako by jí něco chybělo, na chvíli se očima zastaví na Bystře a pak na Erichovi. „Dáváš jí dost žrát? Je březí.“

Hilda zavrtí hlavou nad takovou starostí, ale pak dobrosrdečně kývne i na Ericha. „Pojďte taky. Čubě dám běháky a na vás snad taky něco zbude.“

Mrtvá těla konečně spočinula na hranici a Ula připravila pochodeň. „Můžete jít pryč, jestli chcete. Počkám tu, než hranice dohoří.“

Rolf se vděčně obrátí k chalupám, ale Erich jen potřese hlavou. „Proč chceš všechno nepříjemné vždycky dělat sama?“ zeptá se.

„Zvyk.“ Vědma se zamýšleně dívá na pochodeň a pak pokrčí rameny.

„Slyšel jsem, že jsi s ním čekala dítě,“ odváží se pak.

Ula sebou trhne. „Co je ti do toho?“ odsekne. „Už je to dávno,“ dodá smířlivěji. „Byli jsme mladí.“

„Chtěl tě zabít.“

„To se stává. Nikdy ses s tím nesetkal?“ Vědma má smutné oči a v přicházejícím večeru dostávají barvu medu.

„Ale jo. Já jen, žes to na něj křičela.“

„Nechme toho.“ Ula dýchne na pochodeň a ta vzplane jasným plamenem.

„Je na čase udělat, co je třeba.“

Erich se dívá kamsi za její rameno a údiv mu sebere slova z úst. Žena se otočí, pomalu složí ruce na hrudi a pak se ukloní na pozdrav.

„Čekala jsem vás,“ řekne.

Proti modré obloze se rýsuje vznosná hlava bělouše se zdobenou ohlávku. Darjana v jeho sedle se tváří slavnostně, nebo možná upjatě. Jakim vede svou kaštanovou klisnu způsobem, který ani po staletích nezapře vesnického chlapce.

„Jsou mrtví?“ zeptá se Darjana obřadně.

„Jako holoubě na talíři,“ zašklebí se Ula.

Kněžka přitáhne uzdu. „Tón, který používáš, je naprosto nevhodný.“ Sesmekne se ze sedla a Bystrá štěkne.

„Mlčí!“ okřikne ji rozpačitý Erich. „Mám jít pryč?“ zeptá se polohlasem vědmy.

„Kam bys chodil?“ Ula si shrne vlasy z očí a obrátí se k hranici. „Nikdo nechce být s mrtvými sám.“

Jakim si odkašle. „Harald je mrtev, Raivo také. Odčinila jsi svůj prohřešek a můžeš se vrátit.“ Jeho hlas hučí jako hejno lesních včel. „Můžeš se vrátit domů.“

„Díky.“ Ula se otočí na patě a zvedne světlé oči k Jakimovým. „Díky, ale některé věci nelze vzít zpátky.“

„Odmítáš?“ V hlase kněžky zní pohoršení i vztek.

„Ne. Ale vrátit se nemůžu. Zapomněla jsem se za ta léta klanět bohům, Darjano. Zapomněla jsem zpívat písně Velesovi, nemyslím na Mokoši, když vyjde měsíc. Zato umím zabíjet. Hádám, věštím, dělám potraty, Darjano. Nedohodly bychom se.“

„Někoho takového...“ Darjanin jazyk ztěžkne hněvem.

„Někoho takového jsme vychovali v našich hájích, má milá,“ vloží se do rozhovoru Jakim a poprvé, co si Ula pamatuje, nedá Darjaně za pravdu. „Vinu odčinila a naše dveře zůstanou otevřené.“

„Vážím si toho.“ Hlas Černé má teď smířlivou notu. „Ráda se přijdu poklonit oltářům, ráda na jaře přinesu zrno k požehnání, ale...“

„Vím. Vždycky se najde někdo takový... nepokojný.“ Jakim hledí na těla zavinitá v plátně a náhle vypadá opravdu starý. „Špatný konec.“

„Jaký boj, takový konec. Nebylo to pěkné,“ potřeše Ula hřívou. „Ale Undanken je bezpečný. Malý, nezajímavý a bezpečný.“

„A Pramen?“ Darjana nedokáže utajit zájem. „Co Pramen?“

„Už žádný není. Vyschl. A duch pramene je mrtvý.“

„Ty...“

„No ano, použila jsem ho k boji.“

„To je...“

„Zakázané, já vím. Bylo to jediné řešení.“

„Mohli jsme tu zbudovat božičku.“

„Můžete i tak. Ale bez Pramene,“ usekne vědma.

„Měli Rozu,“ vloží se do toho Erich. Má pocit, že se musí Uly zastat, vysvětlit těm lidem, čeho se odvážila.

„Rozu?“ povytáhne Darjana obočí.

„Starostovic dcerku.“

„Myslím, že už jsme se zdrželi dost,“ procedí kněžka k Jakimovi. „Pojedeme.“

„Ať vás bohové provázejí,“ rozpřáhne Ula ruce v dávném gestu. „A na jaře se zastavím, s vaším laskavým souhlasem.“

„Rádi tě uvidíme, sestřičko,“ kývne Jakim a popleská koně po krku.

„Hleď, abys nepřijela s rukama od krve,“ bodne na rozloučenou Darjana.

„Nevraždím tak často,“ sykne Ula, zkrčí prsty a mlaskne jazykem. Hranice vzplane vysokým plamenem, kněžka pobídne koně a kopyta zabuší do spáleniště.

„Bohové tě ochrání,“ řekne Jakim, jako by se snažil smazat zlá Darjanina slova.

„No, možná. Když je to neomrzelo doteď,“ usměje se čarodějka a pokyne rukou.

Hnědka zafrká pod svým mohutným jezdcem a vyrazí za běloušem.

Vítr už odvál vlasy pach spáleného lidského masa, z něhož se ježí vlasy, a na Undanken hodil plachetku soumrak. Vědma sedí na zkřížených nohou na lavici pod Hildinou jabloní a nepřítomně víská Bystrou. Vesnice se pomalu vzpamatovává z ran, od ploten voní večere, rodiny sedí kolem stolu semknuté prožitým strachem.

„Jak je Matyášovi?“ Erich se opře o plůtek a nervózně popotáhne knír, který mu vroubí rty.

Ula zvedne hlavu. „Docela dobře. Hilda ho z nemoci už vyžene. Té nic neodolá,“ usměje se. „Je jako beranidlo.“

„To je. Bez ní by tahle ves už dávno lehla popelem. Bez ní a bez tebe,“ dodá muž spěšně, ale vědma jen mávne rukou.

„Takové jako Hilda jsou pro svět důležité.“

„Jsi unavená.“ Erichovi se vybaví předsevzetí, že Ulu obejmě, pokud přežijí. „Chybí ti Stín?“

„Chybí. Je to, jako by mi scházel jeden smysl.“ V ženině hlase se na okamžik zatetelí stopa pláče.

„Nechceš se podívat nahoru? Tam, kde jsem ho...“

„Dobrý nápad. Beztak jsme tu navíc. Pojdme.“ Ula se zvedne z lavice a Bystrá se připojí k její noze, docela tak jako Stín.

„Očarovala jsi ji,“ zašklebí se Erich.

„Truchlí tu se mnou,“ Ula poplácá fenu po hřbetě. „Věrné srdce.“

„Lepší než ženská,“ pleskne Erich a hned by si nejráději ukousl jazyk.

Vědma se směje, ještě když přecházejí pruh spálené země.

Starý dub se teď tyčí nad vsí jako kostlivá ruka. Rudé spadané listí pokrývá zem, jako by strom potáhl místo smrti katovskou plachtou. Prohlubeň Pramene je vyrovnaná a na navršený příkrov hlíny někdo položil kyticí zvonků.

„Kdo tu byl?“ vypraví ze sebe Ula a hrdlo má stažené.

„Roza. Nedala jinak, a tak se sem s ní Hilda vypravila.“

Vědma pokývá hlavou a pak se sklóní ke květinám. Na chvíli na ně položí ruku, a když se znovu napřímí, má na tváři úsměv.

„Dobře's ho pohřbil, vojáku. Za pár stovek let tu možná bude jiné zřídlo. A také jiný duch pramene.“

„Jsem žoldák, Ulo,“ ošije se Erich. „Stovky let, to je pro mě moc dlouho.“

Teď ji obejmou, odhodlává se, ale s myšlenkou na smrtící záblesky šlehající z Uliných prstů jen nesměle, takřka chlapecky položí ruku na její ramena.

Musí mě mít za pitomce, chovám se jako kluk, spílá si v duchu a potom ucítí čarodějčinu ruku na svých žebrech. Strne. Zkušené prsty si vykračují po jeho kůži, kloužou k bedrům, studí ve slabinách.

„Někteří považují svlékání za romantické, ale pro mne to byla vždycky ztráta času.“

Ula luskne prsty. Erichovo oblečení zmizí, pohlcené tlamou kouzla.

„Nemáme ani plášť, mor na to.“ Čarodějka se rozhlédne v houstnoucím šeru, pohledem ulpí na nahém muži, a pak luskne prsty podruhé. Její drobné tělo vyhlízí, jako by se ho čas nedotknul jinak než jako mileneček. A do očí, do očí ve tmě není vidět.

Rudé listí se rozlétne, jak na něj padnou propletená těla, a po nářku umírajících pahorek uslyší jiný zpěv. Ula vykřikne vysokým, jasným hlasem a Erichovu hrud' trhá rychlý dech. Černá kočka noci se stočila kolem Undankenu a zhluboka přede.

„Jsou to slepice.“ Hilda postaví před čarodějku mísu s vdolky tak rázně, že pečivo nadskočí. „Hloupé nány.“

„To máš sice pravdu, Hildo, ale říkají to, co si myslí všichni. Zničila jsem Pramen, připravila Undanken o jedinou pamětihodnost, a vlastně i ten útok Řádu byla moje vina. Nebo jsi snad na násvi slyšela něco jiného?“

Starostka si odfrkne. „Nezlob se na nás, jsme obyčejní lidé. Občas něco plácnou, ani to tak nemyslí.“

„Však vím. Pamatuju jejich dědy jako kluky a pořád je to stejné. Půjdu.“

„Ulo, nikdy nemůžeme dost oplatit...“

„Můžete, velmi snadno,“ protáhne vědma. „Sbal mi nějaké jídlo, víš, že nerada vařím. Ještě se ukážu, zima bude dlouhá a nudná. Bez Stína,“ dodá spíš pro sebe.

„Sebranka!“ Vrazi do dveří Erich, v ruce pořádnou hůl. „Sebranka nestydatá! No, pár z nich už některé zuby bolet nikdy nebudou.“

„Erichu!“ vyjekne Hilda.

„Měj rozum, chlape,“ přizvukuje jí statečně Matyáš, využívající privilegia nemocného a hovicí si na posteli.

„Že se tomu ještě divíš?“ Ula se zhoupne na židli a věnuje Erichovi líný úsměv. „Balím se.“

„Vyštvali tě.“

„Ne, ale už tu nemám žádnou práci. Matyáš je skoro zdravý, Rolf zrovna tak, blíží se ženě, jenom bych se tu pletla. Já se taky musím připravit na zimu, kocoure.“

„Kocoure?“ Hilda se zaraženě podívá na Ericha. *Něco jí uteklo?*

„Opravdu odjíždíš?“ V Erichově hlase zní smutek. Připadá si jako dítě, které někdo vyhnal z teplé náruče po žebrotě. „Navždycky?“

„Nehloupni.“ Černá vstane od stolu a prstem píchne žoldáka do hrudi. „Jistě že ne navždy. Doma nemám zásoby, musím se tu občas stavit. Navíc, tak jako Hilda nepeče nikdo.“

„Bystrá bude mít štěňata, nepočkáš?“

„Měsíc a půl? Kdepak, těším se na svou postel.“

Postel, napadne Ericha, *postel bych s tebou sdílel rád*, a než stačí cokoli říct nahlas, čarodějnice se rozesměje.

„Já vím,“ odpoví na nevslovenou nabídku a odhodí vlasy na záda pohybem, který se nezměnil od dob, kdy byla děvče. „Odjíždím zítra ráno, do té doby možná nějakou volnou postel k zapůjčení seženě.“

Ula zapne řemínek sedlové brašny a vyhoupe se na svou sivou klisnu. Tvář má osmahlou sluncem a po zranění dosud pohublou, štíhlé pevné prsty svírají otěže.

„Vem mě s sebou, teto!“ Roza se přiřítí z hloubi zahrady a škrábe se na kobylu.

„Nemůžu, tvá máma by plakala. A navíc, u mne nejsou buchty s jablkama.“

„Teto, aspoň kousek,“ zaprosí dítě.

Ula se shýbne ze sedla. „Jen malý kousek,“ souhlasí. Usadí holčičku před sebe a pobídne koně patami.

Hilda se za ní dívá od branky. *Bez toho vlka vypadá opuštěná*, napadne ji. *A Erich? Co asi Erich? Líhají spolu*, teď už to ví jistě, *ale co může takový žoldák v rozbitých botách dát vědmě? A rozloučit se ani nešel...* Hilda nespokojeně bručí a cestou jen tak mimochodem zpohlavkuje své syny. *Cháaska nedobrá*, pomyslí si a zahrne do toho pojmu potomstvo, Matyáše, Ericha a koneckonců celé mužské pokolení.

„Vem mě s sebou, teto,“ pokouší se muž napodobit dětský hlásek.

Ula, která už vysadila Rozu, přitáhne uzdu a zakření se na Ericha schovaného za stromem. „Nemůžu, nemám buchty s jablkama,“ opakuje stejnou odpověď.

„Ani pár dní počkat?“ Erich přitiskne tvář k Ulinu stehnu, opřenému o koňský bok.

„Nedělalo by to dobrotu, Erichu. Darmo bych se na ně pak zlobila, nemůžu za to.“

„Ne? Málem jsi kvůli nim umřela, a oni tě drbou.“

„Tak to chodí. Zůstaneš tady?“

„Nevím, nechci do války, nechci sedlačit...“ Bystrá se ometá kolem Erichových nohou.

„Musíš se rozmyslet. A rychle, protože na to nemáš tolik času jako já,“ pokrčí Černá Ula rameny, vtiskne muži letmý polibek a popožene koně. „Musíš se rozhodnout, jestli budeš meč nebo pšenice nebo co vlastně,“ křikne na něj a pak její klisna zmizí mezi stromy.

Bystrá čenichem přisune štěně blíž ke svému břichu a se zafuněním znovu položí hlavu. Tři hnědošedá stvoření se s knouráním převalují v bezpečné blízkosti matčina kožichu a fena je sleduje pozornými očima. Paprsky podzimního slunce dosud zahřívají mělký dolík, vyložený Erichovou starou kazajkou. Bystrá do ní zaboří čumák a štěňata začnou mlaskavě sát. Psí matka pravidelně oddechuje a Undanken, vesnice znovu ukolébána poklidným během dní, klimbá ve zlatém podvečeru.

„Střecha je spravená,“ houkne Erich na švagrovou a klepne šindelem o stůl. „Dneska nevaříš?“

Nisa se zaškaredí. „Vem si prosnou kaši. Beztak to zase odtáhneš čubě.“

„Čubě to dávám, protože se to nedá žrát. Nemůžeš někdy udělat maso?“

„Maso není. Každý nepytlačí jako ty, a jestli budeš Sepa tahat do lesa, tak...“

„Tak co?“ Žoldák zapraská klouby prstů a žena se příkrčí.

„Máš pravdu, dám to psům.“ Erich sebere misku a vykročí ke dveřím. „Ale aspoň těm dětem bys občas mohla uvařit něco, co se dá jíst.“

Vítr se zakusuje směřícím se dětem do tváří a štěňata do krajů otrepených nohavic. Starostovic Roza zvedne šedou fenku do náruče a utíká s ní domů. Bystrá se za ní dívá očima hnědými jako kaštany a špičky uší se jí chvějí.

„Vezmu si už od tebe valacha.“

„Teď, na zimu? A kam ho dáš? Sep ho přece nemá kde mít.“ Matyáš, který už se pod přísným Hildiným dohledem zotavil, zavrtí hlavou. „Mně v maštali nepřekáží.“

„Odjíždím.“ Erich si dlaní mne zarostlou bradu.

„Na tažení?“ Starostovi poskočí ohryzek.

„Za ní, ty trubče!“ Hilda položí měchačku a ostře se na žoldnéře zadívá.

„Nemám pravdu?“

Ten pokrčí rameny. „Těžko říct.“

Do světnice vrací udýchaná Roza. „Mami, mám štěně.“

„To nám tu ještě schází.“ Starostka dřevákem odstrčí chlupáče od hraničky dřeva. „Vem ho ven, všechno tu roztáhá.“

Fenka poskočí a zakousne se Hildě do sukne.

„Maž!“ Mohutná selka zatřeše zástěrou a pak se její hlas mění ve zvuk polnice: „Ven, obě a hned!“

Copaté děcko obratně chytí mládě a vyběhne ze dveří stejně rychle, jako se objevilo.

„Nechám vám ji tady.“

„Koho zas?“

„Štěně. Šedou.“

Hilda si srovná šátek na hlavě. „Necháš ji malé?“

„Patří k sobě, ne?“

„Je to potvora vlčí...“

„Právě proto.“

Starostka uvážlivě přisvědčí. „Máš pravdu. A moc se tady nezdržuj, i tam, v lesích, je potřeba na zimu naštipat dřevo, a to zvládne líp chlap.“

Erich přiváže k sedlu vak, neurčitě plácne bratra po zádech a do sedlové brašny se neúspěšně pokusí usadit štěňata. Bystrá neklidně krouží kolem a čumákem postrkuje Ericha.

„Zmiz, čubo. Poneses je snad ty?“

K vojákovu stehnu se přitiskne drobné tělo.

„Strejdo, tys dal Šedou Roze?“

„Dal, Jensi. Sluší jim to spolu, ne?“

Chlapec posmutní. „A nám štěně nenecháš, když jedeš pryč?“

„Tvá máma by nechtěla. Vyroste z něj napůl vlk, umouněnce.“